

MAREC 1973

V marcu bo v Argentini spet pričetek slovenskih šol: osnovnih in srednješolskega tečaja. Fotografija spodaj kaže lanski prvi razred naše srednje šole med veroukom.

DUHOVNO
ŽIVLJENJE

LA VIDA ESPIRITUAL

A cien años del nacimiento de Santa Teresita del Niño Jesús

En tierra francesa, el 2 de enero de 1873 nació Teresa Martín y el 30 de septiembre de 1897, con sólo veinticuatro años de edad moría sor Teresa del Niño Jesús.

En 1909 dióse comienzo, en el seno de la Iglesia, a la causa religiosa destinada a demostrar su ejercicio de la virtud en grado heroico. En 1923 la declara bienaventurada el papa Pío XI, recientemente elegido, y seis años después, el 17 de mayo de 1925, el mismo Sumo Pontífice, en medio de los esplendores con que para ocasiones tales se dan a la basílica de San Pedro, de Roma, la proclama santa, la canoniza y la eleva a la gloria de Bernini.

Apenas cincuenta años había corrido desde la cuna hasta el altar. Sus cuatro hermanas, que la han sobrevivido, participan de la magnífica ceremonia. Sólo San Francisco de Asís marchó más rápidamente. La otra Teresa, la de Avila, debió esperar siglos, y Juana de Arco, medio milenio. La devoción a la nueva santa se extendió prontamente por el mundo.

Hugo Wast decía "Cada época tiene sus necesidades espirituales y materiales, y tiene su santo. En la época actual, como en todos los siglos de decadencia, las cualidades de forma, la gracia y la elegancia del estilo y de la persona, ejercen una sugestión mayor que las grandes hazañas, Teresita de Lisieux, con la sonrisa exquisita de su rostro digno de Leonardo da Vinci y con su libro (Historia de un alma), que es una flor de la literatura francesa, ha cautivado al mundo".

Kakor jelen pojdemo k izviru sreče

Bogve koliko je že stara podoba o jelenu in potočnem izviru. V sv. pismu in pri sv. očetih prvih stoletij jo zelo pogosto nahajamo. Ta primera nam prigovarja: „Pojdimo k izviru prave sreče, kakor jelen hiti in išče potoke žive vode.“

Tak vir božjega življenja in resnične sreče je postni čas — čeprav bi sv. Pavel tudi danes dejal: „Judom v posmeh in poganom v nespamet.“ Verska resnica je, da nam je bilo vrnjeno življenje v nebesih in večna sreča zaradi velikega Kristusovega posta in za ceno njegove smrti na križu. In človeška resnica je, da veliko trpljenje rodi veliko srčno srečo, ki je vir gonilne življenjske sile.

Kakor si jelen želi sveže vode, tako kristjani iščimo srečo v Kristusovem in svojem križu. To ni propagandno slepilo, ampak božja volja. Pri sv. Janezu beremo, da je Jezus zato prišel na svet in zato umrl, „da bi vsi ljudje imeli življenje in ga imeli v izobilju“.

Glejmo na križ, na Križanega, na postni čas in na svoje križe z božjimi očmi. Milijonske množice uporabljajo danes križ kot modri ovratni obesek, a njihove misli gredo mimo križa, ne da bi zaslutile srečo in življenje, ki poljeta v tem božjem vrelcu. Post je primeren čas za misijon po naših življenjskih in delavnih okoljih. Prosimo, da bi vsa nešteta hipijevska in druga gibanja, ki gledajo v Jezusu Zvezdo — prišla do izvira sreče v srcu Križanega, — katerega tako razkazujoče nosijo na prsih.

Post ne sme imeti mrtvaškega pridiha, ampak naj bo čas duhovnega očiščenja in poživljenja.

...kakor jelen k potoku žive vode... tako pojdemo v postnem času h križu — k Njegovemu in svojemu — ker je to cena naše sreče.

J. Re.

Kako je s postopom za Slomškovo beatifikacijo?

Za božične praznike je Slovence v Argentini obiskal msgr. dr. Franček Šegula, pospeševatelj postopka za beatifikacijo škofa Antona Martina Slomška.

Uredništvo naše revije je g. pospeševatelju stavilo več vprašanj, na katera je z veseljem odgovoril. Predna po enega izmed teh — najbolj aktualnega — priobčima, želimo bralcem msgr. Šegulo predstaviti:

Rojen je bil 10. maja 1922 v Slavšini pri Ptujju, fara sv. Andraž v Slovenskih goricah. Gimnazijo je obiskoval v Mariboru, maturiral je v Ljubljani 1942. Bogoslovje je obiskoval v Rimu na papeški univerzi „Urbaniana“. V duhovnika je bil posvečen 1948. Tri leta nato je postal doktor bogoslovja, dovršil je tudi biblični inštitut. Po končanih študijah v Rimu je pastiroval na Koroškem. Leta 1959 se je vrnil v Rim. Imenovan je bil za uradnega pospeševatelja postopka za beatifikacijo škofa Antona M. Slomška. Leta 1966 je postal glavni tajnik univerze „Urbaniana“, na kateri je sam študiral. Leta 1970 je postal tudi „monsignor“.

Postopek za beatifikacijo ima tri dele, ali če hočemo, tri postopke v enem: postopek spisov, postopek o herojskih krepostih božjega služabnika, (naslov „božji služabnik“ dobi oltarni kandidat, ko je veljavno vpostavljen škofijski postopek za beatifikacijo, kar v našem primeru velja za škofa Baraga in Slomška) in postopek o nečeščenju (se pravi, da dotičnega do sedaj niso nikdar nikjer javno častili kot blaženega ali svetnika).

Pri Slomšku in Baragi ali Gnidovcu smemo reči in pisati „svetniški“ škof, ne pa „sveti“ škof. Da ima škof Gnidovec pravico do naslova „božji služabnik“, mi ni znano. Vsekakor je potreba, da smo v teh rečeh zlasti pri pisanju previdni, sicer bo zadeva lahko imela težave pozneje. Ima pa naslov „božjega služabnika“ frančiškanski pater Vošnjak.

Pa začnimo pri Slomškovih spisih. Leta 1962, takoj po imenovanju za postulatorja, sem napravil prošnjo svetemu očetu za otvoritev vseh treh zgoraj omenjenih postopkov. Tako je začela INFORMACIJSKA doba Slomškovega beatifikacijskega postopka

pri svetem sedežu. Vsi vemo, da je Slomškovih spisov veliko in v treh jezikih: slovenskem, nemškem in latinskem. V nemščini je pisal celo v gotici. Da ni bilo treba spisov v slovenskem in nemškem jeziku prevajati v razumljivi jezik na kongregaciji, kar bi lahko postalo večno delo, so mi svetovali, naj predlagam nekatere slovenske doktorje telogije v Rimu, med katerimi bo kongregacija izbrala cenzorje spisov. Predložil sem jih takoj petnajst, ki so bili večji potrebnih jezikov.

Spise morata pregledati dva teološka izvedenca-cenzorja neodvisno drug od drugega in prvi ne sme poznati drugega. Tudi postulator ne sme izvedeti, katere cenzorje je kongregacija izbrala in zaprisegla. Cenzorji morajo svetemu očetu zagotoviti, da v spisih ni ničesar, kar bi nasprotovalo čistemu verskemu nauku. Prvi cenzor je na Slomškovih spisih delal osem let in končno predložil laskavo sodbo, ki dela čast Slomšku in Slovencem. Sedaj je že tretje leto na delu drugi cenzor. Upam, da je ta manj zaposlen in bo hitrejši. Ko bomo imeli obe sodbi cenzorjev, bomo te predložili svetemu očetu. Če bodo povoljne (prva je že), bo sveti oče ukazal APOSTOLSKI postopek v pravem pomenu besede. To se imenuje „expedit“ in v tem trenutku bo božji služabnik Slomšek dobil naslov „venerabilis“.

Apostolski postopek bo v dokazovanju herojskih kreposti božje

ga (tedaj že častitljivega) služabnika Slomška. Po novem bo veliko krajši kakor pred MOTU PROPRIO „Sactitatis clarior“ iz l. 1968. Da prihranimo na času, pravihamo snov iz postopka o herojskih krepostih za apostolski postopek, ker nimamo več živih prič, ki bi mogle pričati o Slomškovi svetosti. Dve vojni sta delo preveč zavlekli in letos bomo obhajali že 111. obletnico Slomškove smrti.

Postopek o nečeščenju ne bo delal težav. Če bo drugi cenzor količkaj krajši od prvega, lahko po aktih sodeč rečemo, da bomo zaključili v kakšnih petih letih.

škof Slomšek (Slikal Tone Kralj)

To seveda, kar tiče materialnega dela, v kolikor „gratia supponit naturam“ Čakamo najvažnejše: **POTRDILO IZ NEBES**, da je Slomšek v nebesih, kar preprosto imenujemo „čudež“. Gre za dva ČUDEŽA, ne navadna uslišanja, ki jih za kateregakoli našega slovenskega kandidata za oltar ne manjka. Za priznani čudež, če gre npr. za bolezen, so potrebni zdravniški izvidi, s katerimi danes razpolaga moderna zdravniška veda in to pred boleznijo in po bolezni. Zdravniki izvedenci morajo v primeru uvideti in priznati, da je zdravniška veda odpovedala. Z drugimi besedami: ozdravljenec na priprošnjo božjega služabnika bi po zdravniški vedi moral biti mrtev, pa živi. **TO JE ČUDEŽ** in nič drugega!

Postopek za dokazovanje čudežne ozdravitve se more vršiti na

škofiji, v katero ozdravitvi pripada. Postulatorju v Rimu je v danem primeru treba poslati izsledke zdravniške komisije, ki jo potrdi škofijski pristojni ordinariat. Za zadevo mora skrbeti vice-postulator za dotični kraj ali deželo.

Slomškov beatifikacijski postopek ima že od vsega početka (od leta 1962-63) trinajst vice-postulatorjev. Njihova imena in teritorij, za katerega so v zadevi juridično kompetentni in odgovorni, so bili že in so še od časa do časa objavljeni v „Slomškovem listu“. Moja skrb je sedaj edino ta: ali bomo vredni potrditve iz nebes, t. j. čudežev. Če bi jih že imeli (dva sta potrebna za beatifikacijo in dva pozneje za kanonizacijo), bi zadevo na najuspešnejši način pospeševali. Pospeševatelj ali postulator lahko veliko naredi in mora, ker je to njegova dolžnost. Toda sam iz zgornjega razloga ne bo nikoli uspel. Vsi smo odgovorni in vsi moramo pospeševati z globoko vero, ki gore prestavlja (prim. evangelije), z vero v priprošnjo tistega, ki se mu priporočamo. **MOLITI** moramo torej za uspeh beatifikacijskih postopkov vseh slovenskih kandidatov za oltar, priporočati se pa le enemu izmed njih in ni kakor dvema ali morda vsem hkrati. Razlog je jasen: če bomo uslišani, komu bomo pripisali priprošnjo? V tem je ravno preizkušnja naše vere, da se **ZANESEMO** na enega. Če pridamo dru-

gega, smo s tem prverau morda nehote ali vendar izrekli NEZAPUPNICO!

Jasno je, da vse to delo, ki sem ga pravkar v skromnih besedah opisal, o Slomškovi zadevi v Rimu, čaka ostale slovenske kandidate za oltar. S skrbjo čakamo predvsem Baragov škofijski postopek, da končno vendar pride na pristojno mesto v Rim. Obenem prosimo vse tiste, ki radi pišejo, naj težkajo svoje pismene izjave o tej zadevi. „Scripta manent“, da že itak samo po sebi težko delo zaradi podobnih neopredvidnosti ne bo naletelo na težave ali bo celo postavljeno na kocko.

Kaj lahko storimo?

Na to vprašanje sem že veliko odgovoril. Ponavljam: molimo in se priporočajmo z globokim zaupanjem le enemu izmed kandidatov. Hočemo vse na oltar! Kdo bo prvi, ve le Bog, ki nas sodi po NAŠI VERI. Vedimo pa tudi, da je uradnike na kongregaciji treba plačati. Pomagajmo po svojih močeh in darujmo za „Slomškov sklad“. Darove lahko izročite svojemu dušnemu pastirju, da jih bo poslal na pristojno mesto. Poskrbite, da bo v Vaši hiši Slomškova stenska slika. Zberite se enkrat na dan pred njo in skupno molite molitvico za beatifikacijo. Molimo za uspeh naših beatifikacijskih postopkov pri sv. maši: vstavimo med druge tudi prošnjo za

vse potrebe! Poznate bolnike: obiščite jih in jim dajte podobico v čast božjemu služabniku, da jim izprosi ozdravljenje. Ne moremo ljubiti, kogar ne poznamo. Berite Slomškov življenjepis. Vprašajte dušnega pastirja, kje in kako ga lahko dobite. In tako za kateregakoli izmed naših slovenskih kandidatov za oltar. Vidite, da lahko veliko storimo, če le hočemo! Mnogokrat delamo krivico drugim narodom, ki imajo veliko blaženih in svetih. Nevoščljivi jim smo in najdemo vse mogoče razloge, da jih obsojamo, ko opravičujemo sebe. Odgovor je enostaven: uspeli so, ker delajo in enajmo delati. Pri nas gre za prvega oltarnega kandidata. Vsaka šola stane. Treba je znati, mi pa ne znamo. Raje da kritiziramo in obsojamo, se učimo od drugih.

Msgr. dr. Frančišek Šegula

MOLITVENI NAMEN:

Splošni: Da bi vse sveto božje ljudstvo, v edinosti s svojimi pastirji, raslo v pokorščini veri.

Misijonski: Da bi napredek azijskih ljudstev temeljil na pristnih verskih vrednotah.

Strogost pokore v starokrščanski dobi

V februarški številki Duhovnega življenja sem skušal na podlagi raziskovanj katoliških teologov in zgodovinarjev odgovoriti na vprašanje, kakšna je bila spokorna praksa v času apostolov. Večina je mnenja, da apostoli in njihovi učenci, škofje in duhovniki, zasebne spovedi niso prakticirali. Strogo pa so postopali z grešniki, ki so se pregrešili z velikimi grehi in povzročili javno pohujšanje.

Ker manjkajo zadevni zanesljivi dokazi vse do 3. stoletja, ko je spokorna disciplina že organizirana, preostaja raziskovalcem le logično zaključevanje glede posameznih stopenj v razvoju zakramentalne spokorne discipline, ki je bil vsekakor zelo počasn. Zadržanje Cerkve do grešnikov se ravna v prvih stoletjih po različnih pogojih in razmerah, v katerih so se nahajale posamezne krajevne Cerkve, pa po gorečnosti in modrosti cerkvenih pastirjev, ki so skušali biti v vsem zvesti apostolskim naukom in izročilom. Treba je sprejeti dejstvo, da Cerkev v prvih stoletjih še ni bila tako organizirana in centralizirana, kot je danes. Zato je bila praksa posameznih Cerkva v duhovnem vodstvu duš

manj enovita in to tem bolj, čim bolj so si bile oddaljene po krajih in razmerah. Cerkev se je vedno zavedala, da more po božjem pooblaščenju odpuščati skepsanim grešnikom vse, tudi najtežje grehe, a se je tudi bala, da bi s preveliko milosrčnostjo v tem pogledu mogla grehu odpirati prsto pot v krščansko občestvo. Zato je, sledeč apostolski tradiciji, podrejala spokorni disciplini škofov in duhovnikov skrajno težke grehe in to v strogi, javni pokori. Tudi se je bala prehitro odvezovati gotove smrtnne grehe, ki so se ji zdeli za kristjane posebno nevredni in pohujšljivi, kot so bili takozvani glavni grehi: odpad od vere — malikovanje, nečistovanje — prešuštvo in radovoljni uboj. Ako so se s takimi grehi pregrešili cerkveni služabniki, škofje, duhovniki in diakoni, je bila spokorna disciplina zanje še prav posebno stroga. V nekaterih skrajnih primerih je Cerkev take grešnike odvezovala šele v smrtni uri; so pa bile celo nekatere krajevne Cerkve, ki so največjim grešnikom odrekale odvezo celo v zadnji uri in jih izročale naravnost božji sodbi.

Vse to se nam zdi danes, ko je

odvezo tako lahko dobiti, nekaj nemogočega, vendar je v prvih časih Cerkve bilo tako, kot to ugotavljajo teološko-zgodovinska raziskovanja.

Poglejmo danes v te daljne krščanske čase, v katerih je bil klic po svetosti vseh vernikov tako zelo glasan in strah pred grehom in njegovimi posledicami tako splošen in velik.

JAVNA POKORA

Kot smo videli v primeru velikega javnega grešnika v Korintu, ga je sveti Pavel izobčil in šele po celotni pokori skesanja spet sprejel v občestvo vernikov.

Ravnajoč se po tem zgledu so cerkveni predstojniki velike javne grešnike obsojali na javno pokoro in jih začasno izključevali od evharističnega bogoslužja, od maše in obhajila. Ta ločitev od ostalih vernikov je trajala določen čas, krajši ali daljši, po teži greha. Spomnimo se tu na nekdanje podeljevanje odpustkov. Za določeno bogoljubno dejanje, ki ga je bilo treba opraviti v stanu milosti, nam je Cerkev iz zaklada zaslužnja Jezusa, Marije in svetnikov dovoljevala odpustke 50, 100, 300, 500 dni, odpustke enega ali več let, nekatere kar za 7 let in 7 kvadragen — to je 7 postnih

Gospa Sveta
na Koroškem

Nove določbe o pokori

- I. Vsi verniki so po božji postavi dolžni delati pokoro. Česar pa so po cerkveni postavi držati, se v celoti ureja z naslednjimi določbami.
- II. Štiridestednevni post obdrži svoj spokorni značaj. Dnevi pokore, ki jih je obvezno treba obhajati v vsej Cerkvi, so vsi petki v letu in pepelnična sreda.
- III. Zapoved zdržka prepoveduje uživanje mesa, ne pa jaje, mlečnih izdelkov in kakršne koli zabele, tudi živalske. Zapoved posta določa, da se smemo le enkrat na dan do sitega najesti; ne prepoveduje pa nekaj hrane zaužiti zjutraj in zvečer.
- IV. Zapoved zdržka veže vse tiste, ki so spolnili 14. leto starosti; zapoved posta pa veže vse od izpolnjenega 21. leta dalje do začetega 60. leta. Glede mladoletnih naj dušni pastirji in starši posebej skrbijo, da jim bodo privzgojili pravi čut za pokoro.

časov. Vse to nas je spominjalo na trajanje nekdanje stroge pokore, s katero so spokorjeni grešniki odplačevali pred Bogom dolg svojih časnih kazni; nam pa je Cerkev v svojem usmiljenju plačala ta dolg iz duhovnega zaklada, katerega ključke ima, za ceno malega dobrega dela.

Javna pokora se je izvrševala v naslednjih stopnjah: Najprej je moral grešnik svoj greh ponižno in skesano priznati — to je bila spoved. Ker je bil greh javno znan, je imela ta spoved bolj značaj ponižne skesanosti kot nujnosti. Zatem je sledilo vključenje grešnika v vrsto spokornikov, ki so se z dobrimi deli, kot so molitev, post in miloščina, in s posebnimi obredi pripravljali na spravo z Bogom in s Cerkvijo. Ko je bila javna pokora po sodbi škofa ali duhovnika vredno opravljena, je prišel dan odpuščenja in sprave, kar se je izvršilo s polaganjem škofovih ali duhovnikovih rok. Tak spraven dan je bil veliki četrtek ali veliki petek. Spokorjeni grešniki, ki so se v času svoje javne pokore stalno priporočali molitvi vernikov, zlasti še junaških spoznavalcev, ki so za vero trpeli, so bili tako za Veliko noč veselo sprejeti v občinstvo vernikov in so spet mogli prisostvovati sveti maši ter prejeti sveto obhajilo.

Značilnost te javne pokore je bila v tem, da jo je mogel kristjan, ki je težko grešil, opraviti

le enkrat v življenju. Javna pokora se ni ponavljala in je moral grešnik, ako je ponovno grešil, z zasebno pokoro zadoščevati za svoj greh, odveza pa se mu je dala za zadnjo uro. Tudi ni mogel kristjan, ki je opravil javno pokoro, biti sprejet v cerkveno službo.

Za škofe, duhovnike in diakone, ki so se težko in javno pregrešili, pa javna pokora ni bila dovoljena. Ker so s polaganjem rok prejeli sveti red, se je zdelo Cerkvi neprimerno, da bi še enkrat izvršila nad njimi ta sveti obred. Njih pokora je obstojala v tem, da so bili postavljeni v laični stan, pokoro pa so zasebno opravljali v samoti, največkrat v samostanskem življenju.

Ta strogost Cerkve je seveda mnoge navajala k odlašanju javne pokore, zlasti še ob misli, da jo je mogoče opraviti le enkrat v življenju. Tudi Cerkev sama take, ki so bili zelo nagnjeni k grehu, zlasti mladino, ni pripuščala k javni pokori. Za take grešnike je bila često pot pokore in sprave v ločitvi od sveta in v samostanski tihoti.

Od 4. stoletja dalje gre razvoj javne pokore vedno bolj v zasebno pokoro. Da bi cerkveni predstojniki težkim grešnikom, ki niso opravili dolžne pokore, ne odrekli odveze vsaj v smrtni uri, je že prvi vesolini cerkveni zbor v Niceji, leta 325, naročil, „naj se s tistimi, ki pridejo h koncu živ-

ljenja, ravna po starem in stalnem zakonu; tako da tisti, ki se loči od telesa, ni oročan zadnje in potrebne popotnice“ (Kan 13).

ALI OBSTOJAJO GREHI, KI SE NE MOREJO ODPUSTITI?

Na prvi pogled se zdi, kot da bi nekatere izjave Gospoda Jezusa in nekaterih apostolov to potrjevale.

Trije prvi evangelisti poročajo, kako Jezus farizejem, ki so njegove čudeže, zlasti izganjanje hudobnih duhov iz obsedencev pripisovali satanskemu delovanju, z vso resnobo pove: „Resnično, povem vam: Vsi grehi se bodo ljudem odpustili, tudi vse kletve, kolikor jih zagreše; kdor pa izreče kletev zoper Svetega Duha, ne dobi odpuščenja nikoli, temveč je kriv pregrehe za večnost“ (Mr 3, 28-30).

Sveti Pavel izjavlja o odpadnikih: „Tiste, ki so bili kdaj že razsvetljeni (z naukom vere) in so okusili nebeški dar, ki so postali deležni Svetega Duha ter okusili lepo besedo božjo in moči prihodnjega sveta, pa so odpadli, ni mogoče spet pripraviti k novemu spreobrnjenju, ker sami sebi božjega Sina križajo in sramote“ (Hebr 6, 4-6).

Podobno piše sveti Peter: „Če se tisti, ki so bili okuženju sveta utekli po spoznanju Gospoda našega in Zveličarja Jezusa Kristusa, zopet vanje zapletejo in se dajo premagati, je zanje posled-

nje hujše od prvega. Boljše bi namreč bilo zanje, da bi ne bili spoznali poti pravice, kakor da so se po spoznanju spet obrnili od izročene jim svete zapovedi“ (2 Petr 2, 20-21).

Po teh izjavah našega Gospoda in njegovih prvih apostolov bi mogli sklepati, da dejansko obstojajo grehi, ki ne bodo odpuščeni „ne v tem življenju ne v prihodnjem“ (Mt 21, 31).

Gospod Jezus izjavlja to o grehu farizejev, ki so v svoji neveri in v svojem sovraštvu trdili, da „ima nečistega duha“ (Mr 3, 23). Jezus imenuje to strašno kleveto „greh zoper Svetega Duha“. In ker je Sveti Duh početnik vseh milosti, je za te ljudi odpuščenje takega greha res skoraj nemogoče, ne sicer absolutno, pač pa moralno. Grešnik, ki kolne Svetega Duha, je moralno nesposoben, da bi se skesal in spreobrnil.

Sveti Pavel, sveti Peter in sveti Janez govore v omenjenih izjavah o popolnem odpadu od vere, to je „greh za smrt“. Sveti apostoli ne zagovarjajo s tem zarote montanistov, ki so učili, da je odpad od vere neodpustljiv, vendar njihovih navdihnjenih izjav ne smemo vzeti preveč na lahko. Absolutno mogoče je vsak greh odpustljiv. Kdor pa enkrat krščen in v veri poučen popolnoma premišljeno vero zavrže in v svojem odpadu trdovratno vztraja, zavrže s tem Kristusa, po katerem edinem moremo priti k Očetu, in si s tem dejansko za-

pre pot do spreobrnjenja. Rešiti bi ga mogla le izredna milost, ki jo pa s svojim odpadom in napuhom zavrača.

ALI JE OBLAST CERKVE GLEDE ODPUŠČANJA GREHOV OMEJENA?

Po znani Kristusovi izjavi, dana apostolom na Veliko noč, je bila dana Cerkvi oblast odpuščati vse in vsaktere grehe: „Katerim grehe odpustite, so jim odpuščeni“ (Jan 20, 22). Poslušstvo, ki ga Kristus izroča apostolom in njih naslednikom, je isto, kot je bilo njegovo: „Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem“ (Jan 20, 21). On pa je odpuščal vsakovrstne grehe in je umrl na križu za grehe vsega sveta. Torej je tudi oblast Cerkve glede odpuščenja grehov vesoljna in neomejena. To je resnica katoliške vere.

Proti tej resnici so ob koncu 2. stoletja nastopili montanisti, katerim se je pridružil tudi slavni Tertulijan. V prepričanju, da je treba Cerkev ohraniti čisto in sveto, so učili, da Cerkev določenih grehov ne more odvezati. Med temi so navajali že omenjene glavne grehe: odpad od vere, prešuštvo in uboj, pa še druge kot bogokletje, goljufijo in pd.

Mnogi nekatoliški zgodovinarji trdijo, da je bila Cerkev določen čas dejansko prepričana, da določenih grehov ne more in ne sme

odpuščati in jih zato tudi dejansko ni odpuščala.

Proti tej trditvi je treba reči, da Cerkev v svoji celoti in vesoljnosti nikoli ni dvomila, da ji je bila dana po Kristusu neomejena oblast odpuščati vse in vsakere grehe. Ako bi bila oblast Cerkve v tem pogledu omejena, pravi sv. Tomaž, bi to nasprotovalo božjemu usmiljenju, ki je neskončno; tudi bi to podcenjevalo neskončno vrednost Kristusove krvi, ki je bila tako velikodušno prelita za vse grehe vsega sveta.

Ne more pa se tajiti, kot ugotavljajo katoliški zgodovinarji in teologi, da je, kot je bilo že v uvodu omenjeno, ta ali ona krajevna Cerkev odvezo največjih grehov zadrževala in jih odvezovala le ob smrti, ali ponekod še tedaj ne. Tako, se zdi, je ravnala določen čas Cerkev v Španiji in v Galiji, sedanji Franciji. Proti takemu ravnanju pa sta odločno nastopila dva velika papeža, to sta sveti Inocent I. († 417) in sveti Celestin I († 432).

Ko človek vse to razmišlja in vidi, kako je Cerkev, zlasti na pobudo rimske stolice, pod vplivom Svetega Duha, ki je Bog ljubezni, to strogo spokorno disciplino prvih stoletij omilila in vsem vernikom olajšala spravo z Bogom in s seboj, ne more reči nič drugega, kot s psalmistom ponavljati: „Milosrčnosti Gospodove bom opeval ne veke“ (ps 88).

Alojzij Košmerli

Jezusovo trpljenje

1. „Nato so mu v obraz pljuvali in ga bili s pestmi“ (Mt. 26, 67). Naše grde kleвете so pljunki in pesti na Jezusovem obrazu!

2. „Ne poznam tega človeka!“ (Mt. 26, 73). Tako s Petrom tudi mi izdajamo Jezusa, kadar iz strahopetnosti zatajimo svojo vero v družbi ali na delu.

3. „Tedaj jim je izpustil Baraba. Jezusa pa je dal bičati“ (Mt. 27, 26). Kolikokrat damo prednost svojemu telesu, Jezusa pa bičamo!

4. „Spletli so krono iz trnja in mu jo dali na glavo“ (Mt. 27, 28). Naše ošabne misli in maščevalni nakliani so pripravili Jezusu trnjevo krono.

5. „Nesoč sam sebi križ, je šel ven...“ (Jn. 19, 17). Na svojem križu je Jezus nesel vse moje grehe. zato je prav, da mu tudi jaz s svojim trpljenjem pomagam križ nositi.

6. „Ko so vojaki pribili Jezusa na križ...“ (Jn. 19, 23). V tistem trenutku je postal križ znak največje ljubezni in od tedaj zasluži vse moje spoštovanje.

7. „Žejen sem“ (Jn. 19, 28). Kristus do konca sveta na križu visi. Žeja ga ne vode, ampak po človeških dušah — in po naši ljubezni!

Kitajska,

kot sem jo jaz videl

V tej številki nadaljujemo in končavamo z objavo vtisov in razmišljanj, ki jih je napisal jezuit Ismael Quiles po obisku komunistične Kitajske.

DIKTATURA PROLETARIATA, DRŽAVE IN MAOCETUNGA

Najbolj neposredna in razvidna podoba, ki jo človek dobi ob sedanji kitajski izkušnji, je ta, da se nahajamo pred najbolj čistim in absolutnim utelešenjem državnega socializma. Popolna odprava zasebne lastnine je nujno pripeljala do centralizacije ne le posesti, marveč tudi organizacije dela v rokah javne oblasti. Navodila prihajajo od centralne vlade, se pravi od predsednika Maa in vlade, ki so izvrševalci sklepov kitajskega politbiroja, ki je najvišji izvršni organ komunistične partije. Stranka seveda tudi nadzoruje, če se državne smerice spolnjujejo.

Maova „Rdeča knjižica“ se začena s tole temeljno trditvijo: „Jedro, ki vodi našo stvar, je kitajska komunistična stranka. Teoretična osnova, ki vodi našo misel, je marksizem-leninizem.“

Kitajska je „ljudska demokracija“, ki jo dirigira komunistična stranka. Ne gre le za omejitvev

demokracije na eno samo politično stranko, ker se upravičeno sprašujemo, če prihajajo navodila od strankinih baz do vlade ali pa narobe: od vlade k bazam stranke. Mao vztraja na zahtevi, da se mora demokracija strogo podvreči organskemu načrtu centraliziranega vodstva. Dejstvo je, da iz baz prihaja tisto, kar so jim navdihnili ali vsilili od zgoraj. In da vse izkušnje socialističnih dežel z državnim socializmom uporabljajo formulo „diktatura proletariata“ za vsiljenje diktature centraliziranega državnega aparata, čigar prve žrtve so ravno proletarci.

Celica komunistične partije je odgovorna, da se centralna navodila spolnjujejo v vseh ustanovah in organizacijah. Ta obstoja v tovarni in v šoli, v poljedelski komuni in na univerzi, v vojski in v gledališču in v športu itd. Člani stranke so dejansko kadri, ki povsod ukazujejo in nadzirajo. Na ta način so delavci, pa naj pripadajo ali ne stranki, popolnoma odvisni od države v vsem, kar se nanaša na stanovanje ali na delo, na družbeno usmeritev ali na politiko, celo na razvedrilo. Predvsem pa v pogledu na način mišljenja.

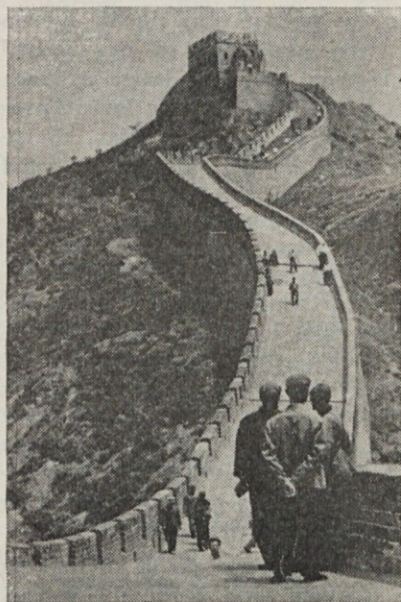
Glede tega zadnjega, se pravi glede načina mišljenja, je kitajski komunizem še posebej skrbno nadzoroval in nemara dosegel največ uspeha. Vse dokazuje, da obstoja „kulturni absolutizem“, ki sloni na edini ideologiji, ki je ekskluzivna in velja za vse vidike življenja. Ta ideologija je socialistična linija, ki so jo začrtali Marx, Engels, Lenin, Stalin in navsezadnje Mao.

Utelešenje te ideologije je tako rekoč prezident Mao. Njegova podoba in njegove misli so vseprisotne po vsej Kitajski, od velikih mest pa vse do zadnjih kottičkov dežele.

Velik Maov portret predseduje na vseh javnih poslopih in seveda tudi v šolah, bolnišnicah in tovarnah. Pa ne le portreti, marveč zelo pogosto tudi doprsja ali kipi, včasih v monumentalni meri. K temu je treba dodati napise Maovih misli, ki jih vidiš povsod, tako po mestih kot na deželi, po tovarnah in šolah in zabaviščih. Knjige predsednika Maocetunga širijo v milijonskih nakladah. Dvomim, da bi kdaj spisi kakega drugega pisatelja dosegli toliko in tako številnih izdaj, kot so dosegli Maovi spisi. Menim, da gre v milijone število izvodov znamenite Maove „Rdeče knjižice“, ki jo širijo po svetu v vseh jezikih. Naperi in stroški za to propagando Maove misli znotraj in zunaj Kitajske so nepreračunljivi. V vseh hotelih so bile izdaje nekaterih Maovih del v različnih

jezikih na razpolago tujcem in sicer zastonj.

Na ta način se ne more na Kitajskem nihče ubraniti silnega vtisa Maove podobe in njegove misli ter ideologije. Naravno je, da se je treba sklicevati nanj pri utemeljevanju kakršnih koli odločitev ali kakršnega koli delovanja. V šolah so nam ponavljali, da delujejo v skladu z mislijo in direktivami predsednika Maa. V vsaki izmed tovarn, pa najsi je bila kakršne koli stroke, so ponavljali Maove smernice in poudarjali, da so zboljšali v zadnjem času proizvodnjo na en ali drug način, ker so Maova navo-

Znamenito kitajsko obzidje

dila razumeli in se točno po njih ravnali. Na univerzi so hvaliti napredek, ki so ga dosegli po kulturni revoluciji po zaslugi vodstva in globljega poznanja misli tovariša Maa. In kadar se kaj ne obnese, je zato, ker niso dovolj preštudirali Maove misli. Treba jo je znova preštudirati in se vanjo znova poglobiti za boljšo prilagoditev za naprej, pravijo.

V pekinški operi je glavni igralec prihajal na oder, klical Maovo ime in ponavljal njegova gesla, predno se je začela predstava.

Mao je predsednik Kitajske in nesporen voditelj kitajske revolucije. Toda noben predsednik ne kralj ne cesar in tudi noben vladar v našem stoletju in morda v vsej zgodovini ni organiziral takšnega propagandnega aparata za svojo ideologijo in lastno osebo, kot je to storil Mao, da je dosegel, da ga omenjajo povsod in s takšno absolutno častjo, občudovanjem in češčenjem.

Njegove misli ponavljajo kot katekizem. Značko z Maovo podobo nosi na prsih večina moških in žensk, tako da mora biti več stotin milijonov Kitajcev z Maovo podobo na prsih. Ne poznam iz zgodovine podobnega primera in tudi ne absolutizma, dogmatizma in kulta osebnosti, ki bi se temu lahko primerjali.

Ne verjamem, da bi se kdo na Kitajskem upal javno diskutirati Maove misli. Absolutizem Maove

misli v vseh pogledih političnega, družbenega in kulturnega življenja je tolikšen, da obvezno študirajo Maov nauk v vseh visokošolskih poklicih, v filozofiji je pa seveda glavni predmet ravno Maova filozofija. Poleg Maaa študirajo še Marxa, Engelsa, Lenina in Stalina. Druge zapadne in vzhodne filozofe študirajo le toliko, da jih kritizirajo v primerjavi z Maovo mislijo. Univerza ima nesporno „uradni“ nauk.

Da bi boljše zagotovili ta vseobsegajoči in trajni vpliv, obstoja v vseh ustanovah „propagandna ekipa Maove misli“. Srečavali smo jih ne le v tovarnah, v kolhozih in na univerzah, ampak tudi v otroških vrtec. V enem izmed teh je skupina otrok, ki sestavljajo omenjeno ekipo, izvedla nam na čast revolucionarno prireditev. Točke sporeda so bile lepe in mali Kitajčki so jih izvajali sproščeno in prikupno. Skoraj ves program je imel revolucionarno maoistični navdih. Zapišem nekatere: „Mali vojak se uči z branjem Maovih spisov“; „Učimo se od delavcev in kmetov“; „Vsi imamo rdeče srce“; „Za edinost vseh narodov“...

V drugem šolskem zavodu nam pojasnijo, da je njegov namen „sodelovati s šolo pri družbeni vzgoji in pripraviti otroke za industrijo in poljedelstvo. To se dela s kritiziranjem malomeščanske ideologije ob študiju del predsednika Maa. Otroke poučujejo o prednostih revolucionarne

ga duha narodov in jih navdušijo za zatirane narode, ki trpijo za voljo vojne politike.“

Tudi gledališke predstave in vsa umetnost služijo politično revolucionarni propagandi. Vse predstave, ki smo jih videli, kino, balet in opera, obravnavajo revolucionarne teme. Kolikor smo videli televizijo v Pekingu, je bila oddaja politične vsebine: prenos revolucionarne opere in poročila o velikih dosežkih, ker so se držali Maovega nauka in revolucionarnih načel. Osnovna misel je zmeraj predstaviti komunizem kot idealno družbo in komunista kot zgled kreposti, se pravi junaštva, ljubezni do bližnjega, poštenosti in patriotizma, nekomunista, kapitalista, posestnika in vse, ki jim služijo, pa kot utelešenje izdajstva in sebičnosti.

Nismo videli nobene predstave, ki ne bi imela strogo revolucionarne teme. To trditev moram morda malce popraviti, ker smo se udeležili tudi čudovite akrobatske predstave. Pri tej je bila večina sporeda le akrobatska, nekaj prizorov je pa le imelo revolucionarno komunistično vsebino. In nekdo nam je dejal, da se v tem še niso spopolnili, kajti tudi akrobacija mora polno služiti revolucionarni politiki.

Kar se vere tiče, je jasno, da v takšnem okolju popolne revolucionarno socialistične mistike že ni veliko prostora za vero. Ni videti njenih znamenj na obzorju

javnega življenja. Vendar so ohranjeni templji in pagode, ki so zgodovinsko zanimivi. Obiskali smo 3 budistične samostane, ki so spremenjeni v muzeje in brez menihov.

V Pekingu pa smo vendar mogli iti k maši v nedeljo ob desetih dopoldne v katoliško cerkev. Je velika in lepa cerkev izpred 200 let, toda v zapadnem slogu. Maše se nas je udeležilo kakih 20 tujcev in dve kitajski starki, zelo pobožni. Maševal je kitajski duhovnik in sicer v latinščini. V Kantonu smo od daleč zagledali dva gotska stolpa katedrale, vendar so nam povedali, da je ni moč obiskati.

Želim skleniti poročilo z nekaterimi mislimi, ki so se nam pogosto porajale spričo zamotane izkušnje, ki smo jo dobili od kitajskega socializma, čeprav se zavedam omejitev in previdnosti, ki mi jih narekuje pri presoji le tritedenski vodeni obisk.

1. Brez dvoma je državno socialistični režim uspel končati s stanjem bede, v katerem je prej živelo kitajsko ljudstvo, in dosegel silno narodno zedinjenje in organiziranje in pospešil industrijo in poljedelstvo.

2. Brez dvoma se je to doseglo za ceno žrtvovanja kitajskega naroda ne le po strogem načinu življenja — kar bi bilo še najmanj važno — ampak za ceno pomanjkanja socialne, politične in kulturne svobode, kar drži

ljudsko maso v popolnem podjarmljenju in alienaciji nasproti državi.

Tedaj se logično porodi vprašanje: ali je bil potreben ta sistem, ki vključuje žrtvovanje in alienacijo naroda, da se je napravilo konec revščini

Nekateri menijo, da za Kitajsko ni bilo druge rešitve. Jasno je, da je to Maova teza, tisočkrat ponavljana v njegovih spisih, in uradna teza kitajske komunistične stranke: samo komunizem je mogel osvoboditi Kitajsko bede in imperializma.

Vendar smo mi dobili na Kitajskem zelo drugačen vtis. Prepričan sem, da je napredek, ki ga je dosegla Kitajska, treba pripisati bolj Maovi osebnosti kot pa sistemu. Vse to je dosegel s svojim impulzom in razumno in viharno silo svojega vodstva. Mao je brez vsakega dvoma izjemen voditelj. Treba je to priznati, ko vidiš železno organizacijo, ki drži skupaj 800 milijonov Kitajcev, ali pa ko prebiraš zgodovino njegovega življenja ali pa njegove spise. Zna si pridobiti simpatijo mas, ima rahločutnost pesnika, trdoto vojaika, prebrisanost politika, enostranost mistika, makiavelistično brezobzirnost, da vse podvrže državi in brezčutno žrtvuje osebne nasprotnike znotraj vlade ali pa tiste, ki jih označi za sovražnike ljudstva. Je pragmatičen, energičen, nepopustljiv državnik.

Kar pa se je zgodilo, je to, da je bil od svoje mladosti prepričan marksist-leninist in je hotel izvesti na Kitajskem svoj sistem. Svojo jekleno osebnost je postavil v službo boju, okoliščine so mu bile naklonjene in dosegel je svoj namen: celinska Kitajska nima od leta 1949 drugega voditelja kot Maocetunga.

Sedanja Kitajska je nesporno Maovo osebno delo. Prav zavoljo tega sem prepričan, da ne gre glavni uspeh sistemu, ampak siloviti osebnosti voditelja Maa. Z drugim sistemom, ki bi ga uporabil z energijo, ki ga označuje, bi bil dosegel enake ali pa še boljše uspehe za svoj narod. Pomislimo na izboljšanje življenjskega standarda in narodno neodvisnost, ki so jo dosegli drugi nekomunistični diktatorji sedanjega stoletja.

Zlasti pa bi mogel Mao s svojo mistiko in neuklonljivo silo organizirati svoj narod v režimu, ki bi dopuščal kulturno svobodo, spoštoval osebno svobodo in dosegel še višjo življenjsko raven za svoj narod. Drugače povedano: z drugim sistemom, ki ne bi bil komunizem ali državni socializem, bi Mao s svojo voditeljsko sposobnostjo dosegel boljše rezultate in obvaroval svoj narod zatiranja in alienacije, ki ju človek nujno ugotovi v togem državnem socializmu, ki vlada v sedanji Kitajski.

(Konec)

Počastili bodo Tomaža Akvinskega

L'Osservatore Romano poroča, da bodo bližnjo 700-letnico smrti sv. Tomaža Akvinskega, cerkvenega učitelja, proslavili s posebnim mednarodnim kongresom. Ta bo od 17. do 24. aprila v Rimu in Neaplju. Za kongres so že pripravili podroben spored. Delo bo poteklo v šestih oddelkih, od katerih bo vsak imel štiri pododdelke. Ta študijski kongres bo obravnaval razna vprašanja v luči Tomaževega nauka. Prvi oddelek bo razpravljal o mestu Tomaža Akvinskega v zgodovini rimo-filozofije. Drugi oddelek bo študiral Tomažev nauk o Bogu in njegovem načrtu odreševanja ljudi. Tretji oddelek je posvečen metafiziki in drugim sorodnim filozofskim študijem. Peti oddelek ima za predmet človeka, človeško naravo in naravno pravo. Šesti oddelek bo razpravljal o vesolju ter o odnosu znanosti do filozofije.

Sv. Tomaž Akvinski se je rodil leta 1226. Vzgajal se je pri benediktincih na Monte Cassinu v Italiji. Študiral je Aristotelovo filozofijo v Neaplju in vstopil proti volji svoje družine v dominikanski red. Študije je nadaljeval v Parizu in v Koelnu (pod vodstvom Alberta Velikega). Po-

učeval je na pariški visoki šoli, dokler ga niso poklicali v razne službe v Italiji, od koder pa se je spet vrnil za profesorja v Parizu. Umrl je 7. 3. 1274 pri Fossanuovi — na poti na 2. lyonski vesoljni cerkveni zbor.

„Vest ni vedno zanesljiv sodnik“

Tako je dejal Pavel VI. pri splošni avdienci. Poudarjal je, da je Cerkev vedno — in posebno v zadnjih časih — zagovarjala svobodo vesti. Vendar se lahko vest tudi moti zaradi slabosti človeškega razuma, če je le njemu prepuščena in če ni človek vesti ne oblikuje. Samo vest ne sme voditi človekovo delovanje. Okrepiti jo je treba z glasom zakona in po njem z besedo zakonite oblasti. Posebno je to potrebno v zadevah vere, ko človeštvo išče smernice za svoje ravnanje v božjem razodetju. Poslušati je treba glas svoje vesti. Trdnost pa najdemo v opori na besedo zakonite avtoritete. „Če hočeš v temi hoditi naravnost, ni dovolj imeti oči, treba je tudi luči, svetlobe.“

Stoletnica rojstva sv. Terezije Deteta Jezusa

Alençon leta 1873.

2. januarja se je v tem normandijskem mestu na severu Francije rodila zakoncema Ludoviku Martinu in Celiji Guerin deklica, ki je bila dva dni nato krščena na ime Terezija. Pred njo je osem bratcev in sestic razveselilo oči očeta in matere. Žal so vsi fantiči, štirje po številu, umrli že v zgodnji mladosti. Ostale so Marija, Pavlina, Leonija in Celina.

Zakon, v kateremu so se rodili in nato rastle ti nežni cvetovi, je bil zares vzoren. Pravi vrt krščanskih kreposti. Gospod Martin je bil urar in prodajalec draguljev. Žena je vodila delavnico za čipke. Niso bili ravno bogati, ni jih pa tudi trlo pomanjkanje.

Prva leta mladosti

Ko Terezika malo zraste, se v njej pokažejo znaki nervoze. Tudi samoljubje si skuša utreti pot. Toda starši vestno bedijo nad njenim značajem, in Bog jih podpre s svojimi milostmi. Kmalu je Terezika že v stanu obvladati samo sebe. Njene besede: „Od tretjega leta nisem Bogu ničesar več odrekla“, povedo vse.

28. avgusta 1877. je Terezika že

na pol sirota. Bog ji je odvzel dva bro mamico. Umrla je na raku in njena smrt je bila resnično svetniška. Celina izbere za svojo krušno mater rodno sestro Marijo, Terezika pa Pavlino. Vpliv slednje bo postal mogočen. Po njej bo Terezika razvila svojo osebnost najprej v okviru družine in kasneje v lisieuškem karmelu.

Še istega leta — v novembru — se vsa družina Martin preseli v Lisieux. Tam živi brat pokojnice z ženo in hčerkami. Oče Martin kupi v okolici mesta hižo z lepim vrtom. V njej bo Terezika preživela svojo mladost do vstopa v karmeličanski red. Od 1877. do 1888.

Oče jo silno ljubi. „Moja kraljičica“, jo kliče. Tudi ona ga silno ceni. Zelo ima rada tudi sestro Celino. Imata enake ideale, enake okuse. Glede Pavline sploh ni treba kaj dodajati. Kot krušna mati ji daje vse, kar potrebujeta njeno telo in duša.

Leta 1879 se prviš spove. Naslednje leto ima pomembno videnje: neki mož, ki sliči očetu, se ji pokaže z zastrtim obrazom. Poznejši dogodki so to prikazen pojasnili.

Od oktobra 1881 začne obisko-

vati šolo pri benediktinkah. Leto nato jo zapusti krušna mati Pavlina. Postala bo karmeličanka. Terezika je spet sirota. Sestra Marija se zato zavzame zanjo.

Tedaj izbruhne skrivnosta bolezen. Najprej neprestan glavobol, od marca 1883 pa še hujše stvari: živčna obsedenost, strašne bolečine. Zdi se, da je smrt neizbežna. Pa se zgodi čudež. Na binkoštni

dan, 13. maja, se ji nasmehne Marija Devica s kipa na steni. Terezika je v hipu zopet zdrava.

8. maja 1884 prejme prvo sv. obhajilo. Nanj se je skrbno pripravila. Dogodek ji je v duši izredno globoko odjeknil. Vsa prevzeta ponavlja Terezika: „Jaz te ljubim, za vselej se Ti, Jezus, izročam“. Tisti dan je Terezika postala s Kristusom eno. Pogreznila

Fotografija
sv. Terezije
Deteta Jezusa

se je vanj kot se pogrezne v mor-
ski vodi ladja, ki so jo zagrnili
valovi.

Še istega leta, 14. junija, postane vojak Kristusov. Škof Hugonin, iz Bayeuxa, ji podeli zakrament sv. birme. Njena duša postane še bolj posest sv. Duha.

Skozi dve leti se ji notranjost zavije v strašno meglo verskih dvomov in škrupljev. To sta leti zorenja za kasnejše gledanje Boga.

Sestra Marija jo podpira, da vzdrži. Toda samo nekaj časa. V oktobru 1886 jo zapusti tudi ona. Sledila je sestri Pavlini v Karmel.

Med tem Bog Tereziki nakloni milost notranjega miru. Na božični dan leta 1886 se začuti prosta pretirane občutljivosti. Do konca življenja bo ostala notranje spokojna.

Za Kristusom!

Milosti si nato sledijo druga za drugo. V juliju 1887 se ji ob pogledu na Križanega zbudi želja reševati duše. Ta žeja po dušah ji bo rastla vse do smrti in jo povsem povžila. Zato je napovedala, da bo iz nebes tresla rože sprobrnjenj na grešno zemljo. Prvi, ki ga bo iztrgala peklu, je morilec Francini. Do trenutka smrti bo ostal zakrknjen, toda preden bo padla sekira na njegov tilnik, se bo skesal in ljubeče poljubil križ.

Želja po Karmelu začne postajati v njej vedno bolj silna in stvarna. „Hočem v Karmelu reše-

vati duše in zlasti moliti za duhovnike“, to je njen program.

Toda želja je bolj dozorela kot pa njeno telo. Saj šteje šele petnajst pomladi! Pa se mladenka ovir nič ne ustraši. Odločno se spravi nadnje. 29. maja 1887 preprosi očeta, naj ji da dovoljenje. Ganjen ji ga podeli. Toda cerkvena oblast je neizprosna. Celo obisk pri sv. očetu Leonu XIII. ne olajša v ničemur njenega hrepenenja po samostanski celici. Končno izda dovoljenje škof Hugonin. 28. decembra 1887 ima svetnica avtorizacijo za vstop v svojih rokah. Toda šele 2. aprila 1888 uspe preoračiti vrata samostana.

Devet let nato v Karmelu... in potem v nebesa. Mejniki njenega redovnega življenja so na kratko ti-le: 2. aprila 1888 postane postulantka. 10. januarja 1889 je preoblečena. 8. septembra 1890 položi večne obljube. 30. septembra 1897 nastopi pot v večnost.

Karmel v Lisieux ni ravno eden od samostanov, kjer bi bila go-rečnost in vnena za posvečenje na višku. Ena od njegovih ustanoviteljic, mati Genovefa od sv. Terezije še živi. Sveta duša, a že brez vpliva na sestre. Prednica je mati Marija Gonzaga, zelo povprečna ženska, občutljiva, nevoščljiva, muhasta, ukazovalna. S Terezijo postopa precej strogo. V njeno dobro, saj tako Terezika kmalu pozabi, da je bila doma „mala kraljičica“.

Zunanje življenje Terezije od

Deteta Jezusa in svetega Obličja (to je njeno redovno ime) je zelo preprosto: vestno vrši voljo predstojnikov in točno se drži redovnih pravil. Goji v junaški meri pokorščino, velikodušnost in ljubezen: do sester. V času odmora je pravo sonce čistega veselja. Vedno nasmejana in vedno pozorna. Svojim rodnim sestram ne daje nobene prednosti. Tri so že v redu, za njo bo leta 1894 v septembru prišla še četrta, Celina.

Komaj so se za Terezijo zaprli samostanska vrata, se očetu omračil um. Sedaj postane Terezikina prikazen o možu z zastrtim obrizom vsem jasna. Celina mu ljubeče streže, vse do smrti, ki nastopi 29. julija 1894.

V februarju 1893 postane njena sestra po krvi, Pavlina, prednica v Karmelu. Pa bo prav Terezija od Deteta Jezusa tista, ki bo od nje užila najmanj pozornosti. Nova prednica imenuje za voditeljico novink prejšnjo prioro, mater Marijo Gonzago. In ta si vzame v pomoč Malo Tereziko. Na tem mestu je svetnica vse do smrti pokazala izredne darove modrosti v oblikovanju duš.

V čem je bila velika?

Kar smo do sedaj povedati o Tereziji od Deteta Jezusa, mar ne bi mogli naštetiti o vsaki redovnici? Zakaj je prav Terezija postala svetnica, druge pa ne? In to svetnica izrednega slovesa, ki je zvožila moderni svet in katere slava

je prodrla v same poganske kraje. Svetnica, katere osebni življenjepis je doživel izdaj skoro brez števil, v jezikih vseh petih ras in v milijonih izvodov. Svetnica, ki ji je bilo dano izvršiti dolgo vrsto čudežnih ozdravljenj in čudežnih uslihanj.

Odgovor je samo eden: skrivnost milosti božje. Bog se je hotel te preproste redovnice poslužiti, da pouči ošabne in modre tega sveta, ve v čem je prava modrost in prava ljubezen.

Njena rodna sestra Pavlina in mati Marija Gonzaga sta zbrali njene zapiske, misli, pesmi. Tako je že l. 1896 bila „Povest duše“ godna, da preleti samostanske zidove v Lisieux in začne svojo zmagovito pot širom zemeljske oble.

Ljubezen! To je tisto čudovito čustvo, kateremu se je Mala Cvetka predala z zadnjim vlaknom svojega bitja.

Ta ljubezen je tudi sv. Terezijo Deteta Jezusa vodila na pot, ki je danes splošno znana: na pot duhovnega otroštva. Sicer ta pot ni nič novega. Stara je prav toliko kot evangelij sam. Toda ljudem je v teku stoletij postala neznana. In Terezijino poslanstvo je bilo prav v tem, da je nanjo opozorila. Postati moramo kot otroci pred Bogom, ki je naš Oče. In zato zelo ponižni, skromni, preprosti, neomajno zaupati v božje usmiljenje in božjo dobroto.

In naš čas, tako potreben ljubezni, je postal presunjen ob tem

Terezijinem odkritju; ni se namreč zavedal, kako lahko je ljubiti Boga.

Terezija Deteta Jezusa je svoje poslanstvo izvršila na izreden, dasi preprost način. Nihče razen redovnih sester je ni poznal, ko je živela v Karmelu v Lisieuxu. Še sosestre same so bile mnenja, da se o Tereziji po smrti ne bo dalo kaj posebnega povedati.

Toda pozabile so na nekaj: da je v življenju važen namen, nagib in ne dejanje, ki ga vršimo. In pri Tereziji je bil nagib najčistejša in najgloblja ljubezen do Boga; ljubezen, ki se je zadnja leta še oprla na strašno trpljenje duha in telesa.

Po križu do zmage

Da, sv. Terezija je morala za svoje poslanstvo tudi trpeti. Zrno mora umreti, da rodi sad. V aprilu 1896 jo je napadla jetika. Dokler je mogla, je molčala. Toda kmalu je bolezen postala očita. Pljuča in drobovje, vse je postalo ena sama rana.

Temu se je pridružilo trpljenje duše. Zavila jo je noč dvomov; zgubila je občutek vere. Samo z razumom je vztrajala, čustva pa so se ji popolnoma uprla. In to stanje je trajalo osemnajst mesecev, prav do smrti. Dušne stiske so pritiskale kot silna gora na njeno trpečo notranjost. Pa ni vzdihovala. Vedela je, da ima ta preizkušnja silen pomen za reševanje duš. Zato je zapisala:

„Gospod, tvoja hči sprejema ta križ, kajti z njim hoče reševati svoje brate. Če hočeš, dobri Jezus, da prav jaz očistim duše tistih, ki jih je greh omadeževal, glej, potem sem pripravljena, da sama použijem ta grenki kruh preizkušnje, vse do trenutka, ko me boš vzel k sebi v svoje bleščeče kraljestvo“.

V takem stanju jo je našla smrt. Tiste trenutke se ji je pogled razširil preko vseh kotičkov zemlje in v duhu je odkrila svoje bodoče poslanstvo:

„Bogu sem darovala svojo ljubezen. On mi jo bo gotovo povrnil. Zato bo po moji smrti dež rož orosil obličje zemlje. Hočem ljubiti, biti ljubljena in se vrniti na zemljo, da bodo vsi vzljubili Ljubezen. V tem bo moje poslanstvo. da bodo vsi ljubili Boga, kot ga ljubim jaz, da jih bom poučila, po kateri poti se najlaže pride do Njega, ki je Ljubezen.“

29. septembra 1897 je mogla po vsem tem vzklikniti: „Vsem sem povedala, kaj se mi je zdelo potrebno, da zve svet. Pred Bogom samo ljubezen vse velja“.

Naslednjega dne je zašla v počasno agonijo. In še v njej je ponavljala: „Ne, ne ne kesam se, da sem se predala Ljubezni. O ljubim te, Gospod, silno te ljubim!“ In v tej ljubezni se ji je duša ločila od telesa.

J. Jk.

Msgr. dr. Jože Jagodic:

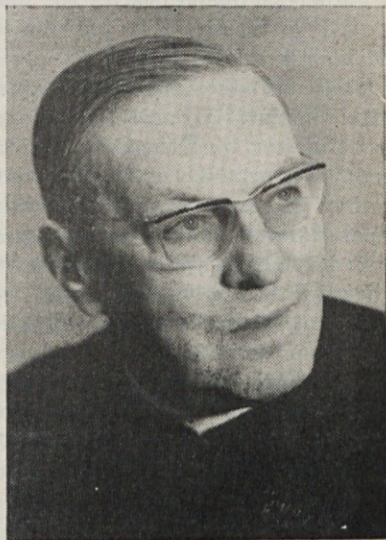
Spomini na begunska leta

Nadaljujemo z objavo spominov msgr. Jagodica v avstrijskih begunskih taboriščih.

Sprva sem se bal, kaj bodo rekli Hrvati k mojemu imenovanju. In res me je kmalu zatekel glas: Mi Hrvatje smo kot katoliki prvi v Jugoslaviji. Kako, da je imenoval Rim Slovence za delegata? Pa moram povedati, da smo se s Hrvati kljub temu dobro razumeli. Seveda sem se moral skrbno varovati vsake „politike“. Hrvati so znani politikanti in če bi bil v tem oziru prišel v katere koli sponore z njimi, bi bila moja služba takoj spočetka otežkočena, če ne sploh nemogoča. Pridigati v hrvaškem jeziku mi ni lahko. Vedno sem se na te pridige dobro pripravil. In ko sem mislil, da sem Hrvatom dobro povedal v njihovem jeziku, mi je nekje rekel duhovnik hrvaškega taborišča: Dobro ste pridigali v slovenskem jeziku, vse smo vas razumeli...

Med neštetimi begunci je bilo okrog 200 duhovnikov, največ od njih Slovencev. Od onih, ki so se umaknili, se jih je nad polovico odselilo v Italijo in nisem imel nad njimi nobene jurisdikcije. Hrvati in Nemci pa so ostali. Hrvaški duhovniki so se povečini izselili v

prekomorske dežele, nemški pa so ostali skoro vsi v Avstriji in so dobili v teku časa namestitve po avstrijskih škofijah, kar je tudi razumljivo, saj so po jeziku tej deželi najbližji. Spočetka sem se za slovenske duhovnike zavzemal na škofiji v Celovcu, naj bi jih namestili na slovenskih župnijah po Koroškem. Toda bili smo neverjetno „razvpiti“ in na škofiji nismo bili priljubljeni, čeprav nam je ravno škofija nudila takoj s početka izdatno pomoč v marsika-

Msgr. dr. Jože Jagodic

terem pogledu, za kar ji moramo biti vedno od srca hvaležni. Moje prizadevanje in posredovanje za namestitev pa ni nič izdalo. Prosil sem prav zato tozadevno nekoč škofa Rohracherja, ki je bil že nadškof v Salzburgu, pa je kot administrator krške škofije prihajal večkrat v Celovec: Kratko me je zavrnil: „Kaj, na najlepše in najbolj cvetoče župnije ob Dravi (kjer pač prebivajo koroški Slovenci) naj bi nastavljal tuje duhovnike. Nemogoče!“ Tako sem moral vsako nadaljne prizadevanje opustiti.

V Avstriji je bilo pod mojo jurisdikcijo okrog 50 begunskih taborišč. To veliko število je bilo vzrok, da sem bil tako rekoč dan in noč na potovanju. Moral sem organizirati dušno pastirstvo: imenovati in nastaviti s potrebnimi pooblastili duhovnike kot prave župnike, ki so vršili potrebna opravila: krščevali, poročali, pokopavali itd. ter vodili matrike, ki so sedaj shranjene v mojem arhivu. Taborišča sem razdelil na tako imenovane dekanate po posameznih deželah Avstrije ter imenoval „dekane“, ki so me spremljali na potovanjih, nadzorovali župnike ter mi po potrebi poročali o vsem delu po taboriščih. Hodil sem po taboriščih širne Avstrije, pridigal v treh jezikih, nadziral šole in druge ustanove. birmal na tisoče otrok in odraslih, med drugim mi je bilo dovoljeno birmati tudi domačine. (Prvo birmo sem imel v pegeškem taborišču za binkošti

takoj spočetka.) Včasih je bilo birmancev toliko, da sem delil zakrament kar na prostem, ker so bili taboriščne kapele premajhne. Doma me je pa čakal cel kup pošte in sem moral delati včasih do beglega dne, da je bila miza zopet prazna. (Tristaški župnik, ki je slišal moje neprestano tipkanje na pisalni stroj, se je večkrat čudil, da vse to delo zmorem.) Nočem se hvaliti, a to vem, da bi danes tega dela ne zmogel.) Izdajal sem uradni list za duhovnike, pisal poročila nunciju na Dunaju in za kongregacije v Rimu. Nuncij Silvani je upošteval moje delo in mi je bil naklonjen. V arhivu imam obilico njegovih pisem z zahvalo. (Za mojo srebrno mašo l. 1947 mi je poslal 10.000 šilingov v dar, a sem ves denar razdelil med begunce.) Upoštevali so moje delo tudi v Rimu in imam tudi nekaj pisem zahvale od tam, eno je od papeškega državnega tajništva (podpisan: Montini, sedanji papež). V Rimu sem bil večkrat, na razne kongregacije me je vodil p. Prešeren, stanoval sem vedno na Colli, kjer je bila generalna prednica m. Terezija, ki me je dobro poznala, ker sem bil gojenec Marijanišča in marijaniščnike je vedno v časti imela. Sama je bila tam dolga leta učiteljica. Enkrat sem bil sprejet pri papežu Piju XII., ko je šlo za ukinitve delegatur, kar so menda zahtevali avstrijski škofje, ki so težko prenašali posebno „škofijo“ v svojih škofijah. Papež me je prijazno sprejel. Izročil sem

mu obširno spomenico s prošnjo. Naj se moja delegatura podaljša. (Spravil sem ga celo v smeh, kar je bil pri njem redek primer. Postavil sem namreč prav nerodno neko prošnjo.) Papež je utemeljevalni prošnji ugodil in podaljšal službo za pol leta, ko so bile druge delegature že veliko prej ukinjene. V gmotnem oziru nisem imel težav, ker me je Rim preko nuncijske stalno podpiral. Ko je moj dobrotnik Silvani umrl, je začasni administrator nunciature mons. Boretti izpraznil vso kaso in jo izročil meni, češ, naj novi nuncij dobi prazno blagajno. (Z Boretijem sem se nekoč sestal na Kronburgu nad Landeckom. Sestanek je bil dogovorjen.)

Nekatera taborišča so se sčasoma vzorno uredila, prednjačilo je predvsem taborišče v Peggezu pri Lienzu. Tam je bila skoro vsa naša begunska inteligenca in okrog 40 duhovnikov. Ni čuda, da je tam vse uspevalo: ljudske in meščanske šole, gimnazija, vse mogoče strokovne šole. (Duša vsega je bil ravnatelj Bajuk). Tam je obstojal krasen pevski zbor (Silvo Mihelič), ki je nastopal tudi v javnosti. Duhovnik Kristanc je vodil gledališke predstave, drugi duhovniki Marijine družbe, Katoliško akcijo, dekan Škerbec, ki je bil v taborišču prvi župnik, je podajal ob nedeljah popoldne vzorno pripravljen krščanski nauk, bil je tudi duša Karitativne pisarne, katero sem jaz ustanovil. Skratka: vzorno taborišče. Kaj čuda, da so

Angleži strmeli nad to urejenostjo in hodili tudi od drugod občudovat to urejenost. Toda Tito je imel povsod svoje vohune, vse to mu ni bilo všeč, in Angleži so naenkrat pozabili na doslej izkazovano naklonjenost taborišču. Na zahtevo od doli je bilo taborišče ukinjeno in naši ljudje so bili naenkrat preseljeni: največ jih je bilo odpeljanih (v hudi zimi, v živinskih vagonih) v taborišče Spittal na Koroškem, drugi v nekatera druga taborišča. Tako je bilo vse lepo, kar so si ustvarili naši ljudje v tujini, na mah uničeno. Pač so si meli roke tisti, ki so zahtevali razpust in preselitev. Doživeli so zadoščenje ob tem, ko naši ljudje niso hoteli nasedati njihovi propagandi in se niso hoteli vračati domov, kamor so jih neprestano vabili. Njihova prisotnost v svetu jim je bila trn v peti.

Za konec tega poglavja še en dogodek v taborišču Waidmannsdorf pri Celovcu. Tam je bilo troje taborišč samih Nemcev. Za neko nedeljo sem napovedal v taboriščih vizitacijo in birmo. V soboto popoldne je bil sprejem. (Povem, da so me povsod sprejemali kot pravega škofa.) Postrojeni so me pričakali vsi angleški komandanti in njih oboje, dalje vsi člani taboriščnih uprav ter nemški begunci v velikem številu. Sledili so pozdravi, deklamacije, končno predstavitev vseh vrhurskih oseb. Med temi se mi je predstavil zastaven Nmec z imenom Deutschmann. Na to ime sem po-

stal pozoren. Poiskal sem priliko, da sem z njim govoril med štiri-mi očmi. Zakaj? Spomini so se mi obudili za čas v nedavni prete-klosti. Ko so bili Nemci še na vi-šku svoje moči in sem bil jaz kan-cler v Ljubljani, mi je doma ne-nadoma obolel oče in se je zdra-vil v bolnišnici na Golniku na Go-renjskem. Srčno rad bi bil očeta obiskal, a se mi je zdelo, da bi to bilo nemogoče. A vendar sem po škofovem posredovanju dosegel do-voljenje za ta obisk, za pot iz Ljubljane na Gorenjsko. Na meji v št. Vidu mi je bila pot brez ovire odprta. Ostal sem teden dni doma in očeta večkrat obiskal na Golniku. Takrat sem ga zadnjič videl. Po tednu sem se zopet vra-čal. Toda bil sem nepreviden. Lju-dje so mi nanosili celo kopico mašnih stipendijev in tudi nekaj pisem za njihove svojce v Lju-ljani so mi vsilili. Kako vse to prenesti čez mejo pri tako strogih kontrolah. Bil sem čez mero nai-ven in sem vse tisto zbasal za no-gavice, misleč, da me ne bodo pre-iskovali. Kako sem se motil! Brž, ko sem stopil na mejo v uradno pisarno — bila je nedelja in malo ljudi za pregled — je pregledal pristojni SS-ovec moj potni list in mi ga brez besed vrnil. Nato se je obrnil k meni in mi osorno zakli-cal: „Haben sie Briefe, haben sie Geld?“ (Imate pisma, imate de-nar?) V hipu sem se zmedel in zardel, vse je zagomazelo po me-ni, češ, sedaj je katastrofa tu. Mož

je opazil mojo zadrego, in ko sem izjecljal negativen odgovor, še bolj zavpil: „Še enkrat vas vprašam: Imate pisma, imate denar? Vas bom dal preiskati.“ Ves omoti-čen sem izvelel izza ene nogavi-ce denar, izza druge pisma in obo-je položil na mizo. „Tako“ — je še bolj zavpil osorni mož — „in vi lažete, da nimate nič! Kaj je vaš poklic?“ Bil sem v civilu, zato je vprašal po poklicu. „Duhovnik sem“, sem boječe odgovoril. „Ta-ko in vi lažete, ali vas ni sram?“ je on odvrnil. Pogledal je okrog sebe, če je še kak drug uradnik v sobi, ter mi ne več tako osorno rekel: „Pojdite z menoj!“ Takrat se je vse zrušilo v meni. Pred oči mi je stopil zapor, koncentracij-sko taborišče, Dachau... Moj Bog, pomagaj mi! Pater Leopold vedno si me uslišal, reši me! (Pa-tra Leopolda slej ko prej posebno častim in mi vedno pomaga.) Ti-ho sem stopil v sosedno sobo. Mož je dal na mizo denar ter razgr-nil pred se vsa pisma. Začel je pisma brati, čemur sem se čudil, češ, saj ne zna slovensko. Toda brž se je obrnil ter mi rekel sko-ro prijazno po slovensko: „Ali nimate nobenih drugih potov, kot to, da prenašate denar in pisma čez mejo?“ Ostrmel sem. Še bolj, ko mi je porinil denar in pisma nazaj ter rekel: „Pojdite!“ Hitro sem odšel. Rešen, rešen, sem si dejal. Hvala dobri pater Leopold, zoper si mi pomagal, neizrečeno sem ti hvaležen. Na drugi strani

meje me je čakal brat, ki ni nič slutil, kaj se je med tem godilo in zgodilo. Mirno sva sedla v tramvaj in se odpeljala proti Ljubljani. — Vse to sem pripovedoval temu Deutschmannu in ga vprašal, če je bil on tisti, ki mi je tako nepričakovano pomagal. Odvrnil je, da to ni bil on, marveč njegov brat, ki pa se tudi nahaja v tem taborišču. Prosil sem ga, slednji dan po birmi ali pri kosilu, ali popoldne z njim govoril. Hotel sem se mu pač zahvaliti za uslugo, katero mi je takrat storil. Pronočil sem na škofiji. Naslednji dan je bila v taborišču maša in birma. Bilo je vse slovesno, kakor povsod. Po birmi je bilo kosilo, kjer je bilo navzoče vse predstavništvo taborišča. Tudi Deutschmann, brat onega, ki bi bil z njim rad govoril, je bil poleg. Po kosilu sem povprašal no niem. Navedeni mi je odvrnil, da ne more govoriti z menoj, ker da je nekje zadržan. Menim, da ni hotel. Povedal pa je naprošeni, da se njegov brat tistega dogodka nekoliko spominja (naprošenemu sem ga namreč prejšnji dan nekoliko opisal). Pripomnil pa je: „Veste, moi brat je ljudem na meji v št. Vidu veliko dobrega storil, če je mogel, se pravi, če je bil sam, brez drugih uradnikov, v službi. Če so bili drugi poleg, je moral biti strog in neizpros, kakor drugi“. Omenil je tudi, da je bil z Zaletelovo družino dobro znan. Od teh sem pozneje izvedel,

da je bil Deutschmann po rodu štajerski Nемеc, da pa je tudi slovensko dobro znal. A kot tak se je redko izdal. Bodi kakor koli — izkusil sem, da je bil dober človek. S hvaležnostjo se ga spominam.

Bo še.

PROTI UMAZANJI

Pod naslovom Stopnjevanje pornografije je objavil Osservatore Romano članek, ki ugotavlja, kako se širi val erotizma in pornografije v časopisju, leposlovju in v filmu ter zajema tudi reklame. Članek ugotavlja, da je zoper to umazanost potreben nastop oblasti, vendar samo to ne bo zadostovalo.

„Trebaja opozarjati starše in otroke, naj razlikujejo med pravimi in lažnimi vrednotami. Ne bo prišlo prišlo do boljšega življenja na svetu, če ne bodo ljudje moralno boljše in če ne bodo cenili določene trdote življenja. Ne bo prišlo do spremembe življenja, do obnove, če se ne bodo ljudje naučili obvladati samega sebe in svoje nagone. Sprostitev nagonov in padec morale vedno vodita v nered, revolucijo in medsebojno uničevanje. Če spustiš slepe nagone, ti zavladajo in potem se mora umakniti tvoja pamet in tvoj razum. Anarhija čustev vodi le v uničenje in smrt. Kriza, ki danes zajema človeštvo, je predvsem kriza vere. Žeja človeštva, ki se skuša utešiti na raznih stranpotih, je žeja po ljubezni.“

I. I.

(Nadaljevanje)

22.

Ali so mama slutili, da gre z njimi h koncu? Iz tega bi bilo razumljivo, da so si tako želeli imeti svoje otroke, raztresene po svetu, večkrat okrog sebe. „Večkrat gre kdo izmed nas domov, ker si mama vedno bolj želijo, da smo doma“, govori sestra v pismu.

Pa je prišlo, kar je moralo priti in česar smo se bali. Proti sredi februarja je „mamo zadela kap“, mi sestra sporoča; „štiri dni so bili v zelo kritičnem stanju... Bili so čisto nemi, po petih dneh so spregovorili prvo besedo... Pripravljeni smo bili na najhujše, pa se je nepričakovano stanje obrnilo na boljše. Zdaj že malo govorijo, seveda s težavo in od tega komaj polovico razumljivo. Upamo, da se jim bo še tolikoboljšalo, da bodo shodili...“

Res se je to zgodilo, kot mi sporoča brat od doma kmalu za tem (19. marca): „Mama so precej boljši, da so že tudi čez dan precej pokonci in že oni nas obiščejo v zgornji hiši. Prej smo vsak večer z vso družino mi obiskovali mamo in smo skupaj molili rožni venec; mama sicer niso mogli, ker niso nič govorili, so pa le v mislih in pa veseli so bili, da smo bili skupaj in da jim je bil krajši čas. Sedaj pa že sami pridejo gori in se za silo že tudi pogovorimo...“

Od živih otrok jih samo jaz v bolezni nisem mogel obiskati.

Pa vse to zboljšanje je bilo le zadnji poskus vstajenja do konca onemoglega človeka, zadnji krčeviti zagon po življenju, ki je v resnici pojemalo.

„Mama bi še kar bili,“ piše brat (11. jun.), „če se ne bi vedno tako k delu silili, ker zares delati ne morejo, se pa zelo utrudijo. Po tej bolezni se za vsako stvar tako ženejo in si delajo vedno prevelike skrbi. Tebe vedno omenjajo...“

Moje pismo za veliko noč se je izgubilo. Mama so bili zelo zaskrbljeni, kaj je z menoj, če se mi ni kaj zgodilo, če me niso morda zaprli. Tako se je oddahnila, ko sem se oglasil in je videla, da so bile njene skrbi prazne. „Tvoje zadnje pismo,“ piše sestra Ivanka (24. julija), „jih je močno razveselilo; več jim ne bi mogel storiti, kot da si se jih tako lepo spom-

nil. Saj se zadnje čase vseh tako pogosto spominjajo, zlasti pa tebe, ki si tako daleč, vedoč, da tu ni več srečanja.“ Še dostavlja: „Mama naročajo, da ni treba skrbeti za njih, in pravijo, da ne bodimo žalostni...“

Proti koncu julija so mama spet močno oslabei in so jim moči iz dneva v dan vidno pojemale.

Dobra dva meseca so sedaj morali veliko trpeti na posledicah arterioskleroze, ki se ji je pridružila tromboza na desni nogi, kar je zvezano s hudimi bolečinami. Imeli so vso zdravniško oskrbo sredi domačih, ki so jim z vso ljubeznijo stregli. Pa so vendar včasih bile bolečine neznosne. Sami niso mogli več pisati. Drugim so naročali pisma in pozdrave zame, domačim in sorodnikom, ki so

jih obiskovali. Prav ta pisma so mi jasno govorila, da gre z mamo h koncu.

Zadnje naročilo, poslano sredi bolečin po sestri, ki ji je stregla, je bilo (29. septembra): „Mama Te iz postelje pozdravljajo. Še naprej se nas spominjajo v molitvi. Pravijo, da niso več za ta svet; pravijo, da molite za srečno zadnjo uro, pravijo, da povei tudi gospodu župniku...“

Ta zadnja ura, upamo, da je za našo dobro mamo bila zelo srečna.

Ker pa se nekatere stvari iz prihodnjih pisem domačih še nanašajo nanjo in name, naj še to preprosto prepisem.

Kratko sporočilo se je glasilo (Ljubljana, 12. oktobra):

Slovenske gozdove krasijo tudi ciklame

„Dragi Ivan!

Mama so umrli včeraj ob pol osmih zvečer. Več v prihodnjem pismu.

Prisrčne pozdrave od vseh!

Tvoja sestra
Ivanka.“

23.

Kaj naj bi še pisal, ko ni več matere, ki sem jo v teh spominih spremljal v njenih srečnih in žalostnih dneh!

Brat, gospodar na domu, mi sporoča med drugim: „Mama so trpeli zelo hude bolečine, tako trajalo vse do zadnjega. Tako se je videlo, da iz te bolezni ni več izhoda, zato smo bili s smrtjo že kar nekako sprijaznjeni in kljub velikemu udarcu, ki nas je zadel, vsi zadovoljni, da jih je Bog rešil tega trpljenja. Saj so iz dneva v dan tudi sami samo to prosili Boga, da jih reši. Že nekaj dni pred smrtjo so se lepo poslovili od vseh in so rekli, da bodo za nas vse lepo Boga prosili in tudi za moje otroke, da bi ostali pridni.

Pri svoji postelji so imeli mama vedno poleg družinske fotografije od Tvoje nove maše še posebej Tvojo novomašno sliko.

Nekoč sem Ti pisal, da bi prišel domov. Mami sem rekel, kaj pravijo na to oni, pa so rekli: „Nobene stvari si bolj ne želim. kot to, da bi ga še enkrat videla.“ Uvidel pa sem, da Ti oni tega niso nikdar pisali, ker so se bal, da

bi Te s tem spravili v kakšne skrbi, da bi Te ovirali pri Tvojem delu, da se Ti doma ne bi kaj zgodilo. Prav zato so oni o tem molčali in iz ljubezni do Tebe držali tiho hrepenenje v svojem srcu.“

Ko mama v bolezni niso več mogli v cerkev, so si vedno znova želeli poslušati Ave Maria, ki jim je bila še na smrtni postelji poleg drugih verskih pesmi v veliko tolažbo. Ploščo z Ave Maria od smrtne postelje mamine je sestra Ivanka poslala meni in mi je drag spomin na pokojno mamo iz nje-nega tolikega trpljenja.

Obenem še sporoča sestra, da je pogreb bil zelo lep, da so jih pokopali v atov grob, ki je padel več kot dvajset let prej, pa da so gospod župnik, imeli lep poslovljni govor, pa da je iz njega še v domačem verskem listu bilo objavljeno kratko sporočilo o njeni smrti, kar mi v izrezku prilaga. Glasi se:

Planinčevi materi

Dne 13. oktobra smo v
.... pokopali vzorno in verno ženo in mater, ki je lepo vzgojila svojo številno družino in dala Bogu tudi sina duhovnika. Bila je hudo preizkušana, toda z živo vero je prenesla izgubo sinov in moža ter lastnega doma. Zato pa je bila njena smrt lepa. Matere duhovnikov lepo umirajo, saj jih tolaži zavest, da so izpolnile svo-

jo materinsko nalogo in božjo voljo. Takšna je bila tudi Planinčeva mati. Naj njen zgled sveti slovenskim materam, da bodo čutile skrb za svoje otroke in pred Bogom odgovornost za njihovo krščansko vzgojo.

Prejel sem pozneje od doma še fotografijo maminega groba z nagrobnikom, ki smo ga ji postavili še živi otroci. Pobožnega spomina za vse mrtve naše družine prosi mimoidoče preprost napis:

PLANINČEVI

atek FRANC 1886—1942

mama ANTONIJA 1889—19..

pogrešani sinovi:

TONE 1919—1945

JERNEJ 1921—1945

LOJZE 1926—1945

Prav spodaj, že ob robu črne plošče, se še blesti v manjših črkah napis: Blagor mrtvim, kateri umrjejo v Gospodu (Raz 14, 13).

Pred spomenikom raste bujen cvetlični grm, kjer so mi k večjemu počitku položili mater.

Ob vsej otožni bridkosti sem se razveselil na nagrobniku spomina padlih bratov. Saj bi tudi oni spadali v ta grob, pa njih kosti trohne raztresene Bog vedi kje v lepi slovenski zemlji — v Kočevju, Teharjih ali kje drugod.

Pač nagrobnik, kot jih je danes posejanih toliko po vsej moji mučeniški domovini.

Češčenje sv. Bratov med Slovenci

Delovanje sv. Cirila in Metoda med Slovenci je bilo omejeno na kratko dobo od leta 867 do 874. Še tedaj sta le malo neposredno bivala med Slovenci. Po letu 874 je bilo slovansko bogoslužje v Panoniji zatrto, toda spomin na sv. brata ni bil pozabljen. V 10. in 11. stoletju so ga poživljali češki in hrvaški glagoljaši, s katerimi so imeli stik slovenski duhovniki. Tako se je začelo med Slovenci češčenje sv. Cirila in Metoda.

Zgodovinarji slovenskih dežel iz 17. stoletja kakos Mesiger, Schönleben in Valvazor se častne spominjajo slovanskih apostolov. Valvazor imenuje sv. Cirila in Metoda med svetniki, ki se na Kranjskem še posebej častijo; z veliko vnemo dokazuje, da sta sv. Ciril in Metod tudi v naših deželah oznanjala krščansko vero. V 16. stoletju so imeli Slovenci celo v daljnem nemškem mestu Aachenu, kamor so hodili na božjo pot, svoj beneficij in oltar sv. Cirila in Metoda.

Javno češčenje so začeli izkazovati sv. bratoma v ljubljanski škofiji leta 1777. Praznovali so njun god 13. marca, pozneje pa 9. marca. Veliko zaslugo za češčenje sv. Cirila in Metoda med Slovenci ima svetniški škof Slomšek, ki je leta 1851 ustanovil bratovščino sv. Cirila in Metoda za pospeševanje edinosti. Leta 1961 pa si je ljubljanska nadškofija izbrala sv. Cirila in Metoda za svoja glavna zavetnika, mariborska pa za drugotna.

V DRUŽINI

POST V DRUŽINI

Kakor je advent priprava na božič, tako je post priprava na veliko noč. Namen postnega časa je za odrasle kakor za otroke: odpraviti nezdravo samoljubje, obrniti se h Kristusu in bližnjemu. Temu služijo predvsem spokorna dela, premagovanja in žrtve. Otrok jih bo rad izvrševal, če bo imel Jezusa zares rad. To se bo zgodilo, če bo doživljal božjo ljubezen. Te ne občuti v podrobnem prikazovanju Jezusovega trpljenja, pač pa v prikazovanju Jezusove dobrote do otrok, bolnikov, onemoglih in vse pomoči in odpuščanja potrebnih. Zato naj starši ne predstavljajo Jezusa kot moža bolečin, temveč kot vsemogočnega ter najveledodušnejšega človekoljuba. Ob dožitju Kristusove veličine bo otrok iz srca vzljubil Odrašenika. Ko mu bodo starši ob križu na kratko povedali, da ga je hudobija nekaterih ljudi, ki so bili deležni njegove dobrote, pribila na križ, bo občutil: tega Jezus ni zaslužil. V njem se bo usidralo prepričanje: hudobneži so dobrega Jezusa žalili; če bi se premagovali, bi kaj takega ne storili. Da kdaj ne bom tudi jaz žalil Jezusa, se bom rad premagoval in delal pokoro. Kar so v adventu in božiču jaslice, to je v postu družinski križ, ki naj bo v stanovanju nameščen na najbolj častnem mestu, lepo okrašen in pred njim naj gori luč.

Začetek postnega časa naj bi otroci res doživeli. Na pepelnico naj jih starši vodijo k pepeljenju v cerkev. Prav majhni otroci pri pepeljenju ne potrebujejo nobene razlage. Otrokom nad tremi leti starosti naj starši ali vzgojitelji povedo, da s tem, ko si si damo na glavo stresti pepela, Jezusu obljubimo, da ga ne bomo žalili, temveč se radi premagovali in odpovedali. S tem mu pokažemo, da ga imamo radi.

Ob postnih večerih naj se starši doma v krogu družine z otroki pogovarjajo, v čem so se premagovali, kako so čez dan ubogali itd.

Starši otrokom ne smejo v vsem ustreči. Navajajo naj jih, da se bodo radi sami odpovedali npr. sladkarijam, televiziji itd. S tem jih bodo obvarovali pred mehkužnostjo in sebičnostjo. Vsak tak pogovor naj zaključijo s kratko prosto molitvijo.

Iz knjige V dvoje

J. P.

IN ZATO SVA SE POROČILA...?

PRILAGODITI SE JE TREBA

Lučka je bila pred poroko uradnica v velikem trgovskem podjetju in je za svoje delo prejemale prav lepo plačo. Nekaj te plače je dajala staršem, večji del pa je ostal njej in z njim je lahko razpolagala. Lahko si je marsikaj privoščila tako v obleki kakor zabavi. Potem je spoznala Petra, med njima je zrasla ljubezen in začela sta govoriti o

Škofijska hiša in katedrala v San Justu (foto Jože Curk)

poroki. Tedaj je šel večji del njene kakor tudi Petrove plače za nabavo bale in opreme novega doma.

Peter je prosil Lučko, naj po poroki službo pusti in ostane doma. Lučka mu je rade volje ustregla.

Zdaj so se začeli dolgi dnevi, v katerih je nekaj kratkih ur porabila za urejevanje in čiščenje doma, pranje, likanje in druge gospodinjske opravke. Ostale pa so ji še dolge ure, v katerih se včasih ni vedela kam dati. V teh trenutkih se ji je stožilo po svoji nekdanji zaposlitvi.

Nastal pa je še drug problem. Nenadoma se je znašla pred dejstvom, da je treba eno samo mesečno plačo tako čudovito raztegniti. Ja z njo plačaš razne obroke, luč, plin itd. in da lahko še jesta do konca meseca. Neverjetno se ji je zdelo, toda denar je mineval, kot bi hlapel. Na marsikatero stvar, na katero je bila še kot dekle navajena, zdaj ni bilo niti misliti. Novi čevlji, obleka, torbica, so bile stvari, o katerih je bilo treba dobro premisliti, če so res potrebne. Včasih se je spomnila tistih prijetnih skupnih sobotnih večerov, ko je bila na programu kakšna kino predstava, gledališče ali koncert, po njem pa večerja v restavraciji... Kje je bilo že vse to... Včasih jo je prijelo, da bi se nekoliko znesla nad Petrom. Če je že hotel, da naj bi pustila službo, naj bi se vendar pomujal, da bo kaj več zaslužil, da ji ne bo treba vsakega pesa trikrat obrniti. Toda k sreči so to le bežni trenutki in vedno zmaga ljubezen in čut, da nobenemu možu ni prijetno slišati iz ženinih ust očitek, da ne zasluži dovolj za vzdrževanje družine.

Sklenila je, da mora rešitev najti sama. Začela je najprej s tem, da si je napravila čim bolj mogoče točen mesečen proračun, katerega je skušala ne prekoračiti. Potem pa je pogledala za delom, ki bi ga lahko opravljala doma v prostih urah, ne da bi pri tem trpelo domače delo. Kmalu se ji je posrečilo in čutila je veliko zadovoljstvo, da je lahko doprinesla skromen delček k izboljšanju finančnega položaja.

Lučkino trezno mišljenje je našlo rešitev težavi, ki se pojavi v nemalo mladih zakonih. Predstavljajmo pa si, kaj bi bilo, če bi Lučka sledila svojim občutkom in bi svojo nejevoljo stresla nad možem, pričakovala od njega rešitve, sama pa ne storila ničesar, da bi se položaj izboljšal. Med njima bi vladali stalni prepiri in tako eden kot drugi bi se večkrat z grenkobo v srcu vprašal: „In zato sva se poročila?“

MR

^v
DRUŽINSKA

^v
POŠTA

Verske šole brez verouka

Pred nami je spet začetek šolskega leta. Rad bi vprašal glede verskih in farnih šol. O tem smo se med starši in z duhovniki večkrat razgovarjali. Ali naj obdržimo otroke v teh šolah, kjer ni rednega poučevanja verouka in ne prave verske vzgoje? Ali pa naj jih raje vpišemo v državne šole?

O tem smo že pisali. Le poglejte družinsko pošto prejšnjih letnikov. Naj dodam le skromen opomin, da boste morali končno odločitev vzeti na sebe sami. Pri tem pa imejte pred očmi:

— kaj in koliko resnično morete posvetiti šolanju otrok;

— ali je farna oziroma ver-

ska šola v resnici taka, ali pa je morda katoliška le po imenu in po zunanosti;

— v katerem zavodu (šoli), bo dobil vaš otrok res najboljšo vzgojo in najboljši zgled;

— ali ste sami globoko prepričani, da je dobra vzgoja največ, kar morete dati otroku?;

— za presojo različnih šol se pravočasno posvetujte s starši, katerih otroci zahajajo vanje, obiščite med letom vodstvo zavoda, govorite z učitelji, s kateheti in ustvarite si sliko o ljudeh, ki naj vam pomagajo pri vzgoji;

— molite k Sv. Duhu in odločite se.

Pred volitvami

Sredi marca bodo v Argentini državne volitve. Z možem sva državljana in tudi nekateri od otrok bodo že volili. Ali imamo pravico, da se volitev vzdržimo ali volimo v prazno, če ne vidimo jasno primerne kandidata.

Voliti v prazno bi bilo primerno le, če ne bi bilo mogoče izbirati niti med bolj ali manj slabimi kandidati. To pa ni primer argentinskih kandidatov za leto 1973. Res je, da ni mogoče govoriti o idealnih formulah, a celo pri izbiri med kandidati in programi, ki nam ne ustrezajo, smo po vesti dolžni podpreti ti-

ste, ki se nam zde, — če že ne najboljši — vsaj najmanj škodljivi ali najmanj slabi.

Voliti v prazno bi bilo primerno kot protest proti diktatorski vladi, ki ne dovoli opozicije. V tem primeru je „bel“ volilni listek lahko močan protest proti pomanjkanju politične svobode.

Kadar pa je izbira možna, smo dolžni preštudirati programe, se zanimati za kandidate, da s svojim glasom pomagamo do čim bolj ustrezne vlade. Vedno moramo voliti, kakor da bi bil naš glas odločilen.

Le če bi bili popolnoma prepričani o nemoralnosti vseh programov, ki se bore za oblast, bi bil glas v prazno upravičen. Tudi to navadno ne drži, čeprav je res, da je večina političnih programov bolj propagadnega značaja.

Negativni volilni glas pa je lahko tudi znak naše lastne neorientiranosti in notranje zmede. Izprašajte torej ne le volilne programe, ampak tudi svojo lastno izkušnjo in vest. Potem pa korajžno volite. Pa se še oglasite.

Prvi otrok na univerzi

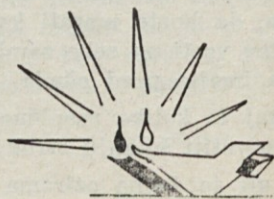
Najstarejša hčerka je začela letos univerzo. Doslej nismo čutili, kako mirno družinsko življenje smo uživali. Mlajši sinovi in hčerke so bili zvečer vedno

doma. Jaz sem tudi imel tak delovni urnik, da sem prihajal domov najkasneje z nočjo. Sedaj tega ni več. Na univerzi je večinoma nočni urnik. In še za hčerko naju bo odslej bolj skrbelo. A zaupam v predhodno vzgojo in v božje spremstvo. Pozdrav sodelavcem DŽ.

Ker nimam navade odgovarjati na pozdrave — nekaj misli.

Tisto, da je na univerzi večinoma nočni urnik, ne drži vedno. Prepričajte se. So tudi dnevni in jutranji urniki, a je treba bolj zgodaj vstajati... Vsi radi poležimo, morda tudi vaša hčerka ni izjema. Ne rečem, da otrok laže, a lahko, da je poiskala rošitev, ki se ji zdi najbolj zanimiva. Vi pa ne pozabite, da vsi otroci, tudi vaš, potrebujejo močnega vodstva in nasvetov in ne le božanja in mirne idile. Potem pa ne pozabite, da čas teče in da otroci doraščajo, če ste jih vzgajali, zdaj zaupajte Bogu, če ste jim pa do tega dne dajali potuho, je pa za skrbi že prepozno.

Kadar boste imeli kak resničen problem, pa še pišite, medtem pa hvala za pozdrave.

ZA MLADINO

ZA MLADINO

Mladi o duhovnih vajah

Zato, ker se zavedam, da brez Boga ne morem ničesar napraviti, molim in obiskujem cerkev. Torej zato, ker se tudi zavedam, da z božjo pomočjo lahko veliko dobrega napravim in veliko slabega opustim, vsak večer napravim bilanco preživetega dne in skušam popraviti slabo, da moje življenje postane tako, kot se spodobi članici katoliške Cerkve. To večerno razmišljanje ne zadošča. Večkrat popuščam, ker sem človek.

V tem smislu mi pomagajo duhovne vaje. Pripomorejo k temu, da se zavedam, da nisem edina, ki trpim, ki se skušam izboljšati dan za dnevom. Góvori duhovnega vodje in vprašanja, ki se vrstijo, mi kažejo, da imamo vsi probleme, nekateri večje, drugi manjše, vsak v taki meri, kot jih lahko prenaša in zato ne smemo nikdar zgubiti poguma. Góvori me tudi vzpodbudijo k boljšemu življenju in mi dajo nove moči, da dosežem svoj cilj.

Duhovne vaje so razmišljanje o mojem življenju kot članice katoliške Cerkve osebno in v odnosu do drugih. So torej velika opora mojemu življenju, da se v okolju počutim bolj sigurno in bolj sposobno za dobro krščansko življenje.

Marija, 16 let

Naše življenje je pot skozi neznano. Niti za trenutek vnaprej je ne poznamo, ker se kot cesta vije med skalami in hribi, ki jo zastirajo. Vidimo jo samo tam, kjer smo. Poznamo jo nazaj, ker smo po njej hodili. Poznamo njen smoter, konec, ker nam ga nakazujejo kačipota. — Pusto in žalostno potovanje skozi noč od ovinka do naslednjega neznanega ovinka bi bilo takšno naše potovanje brez močne luči, ki bi ga razsvetljevala.

Duhovne vaje so ekrenčevalne postaje na naši poti. Na njih premislimo o že prehojenem. Na njih se otresemo prahu, da bistreje

vidimo močen sij, ki v neznani daljavi žari in pomenja smoter naše hoje.

Na duhovnih vajah premišljujemo o Bogu. Tam smo sami z njim. Ni hrupa, ni vrvenja, ni naglice — pravzaprav ni nikogar razen Boga, ker živi vsak zase samo z Bogom. Pri tem premišljevanju nam jasneje zasvetijo večne resnice. Vabljive postanejo v svoji mogočnosti.

Na duhovnih vajah imamo priložnost, da z božjimi uteži tehtamo svoje življenje, ki smo ga tu šele prav spoznali. Popravimo ga. Pridamo, kjer je treba, in odvržemo, kjer je treba — prav kot umetnik, ki podrobno raziskuje in popravlja izdelano vrednoto. Bog nam prišepetava, kako naj naredimo. Svojo tehtnico smo uravnali, da je nehala kolebati. Ovinki so se zravnali. Naša pot je zažarela v neskončni luči Boga, svojega smotra.

Lučka, 19 let

Sem kristjan. Sprejel sem po krstu in nato pri sv. birmi Kristusov nauk. Ne morem tega tajiti. Obljubil sem Kristusu, član sem katoliške Cerkve. Vse to je zame važno in ima isti in še večji pomen za moje življenje. Ne bi imelo smisla, da bi se včlenil v ustanove in jim obljubljal zvestobo, ko bi to imel v posmeh ali jih ne bi spoštoval ali tudi ne spolnjeval dolžnosti. To bi bilo neodgovorno in znak mojega nič resnega karakterja.

365 dni nosim ta naslov: sem kristjan. Živim v okolju, kjer vedó za to. Nositi naslov ponovno pomeni odgovornost. Kako ga spoštujem? — Kako ga nosim?... Ali sem navadna lutka?...

Zato je potrebno in nujno, da se enkrat na leto zaprem vase in naredim izpit, strogi izpit. Ta pomen imajo zame duhovne vaje, da naredim pospravo svojega življenja in si zastavim napotke za novo dobo, ki naj bi bila boljša. Zunanje življenje ima hitro pospravo. Ampak notranje, kjer sem sam pred seboj in si dajem resni odgovor (ker nima smisla igrati se sam s seboj, tam je šele problematično in težko. Odgovoriti si moram samemu sebi. A na dan pride še druga oseba, ki je cilj mojega notranjega življenja: Kristus, Bog.

Ko pregledam življenje, napake, veselje, zmote, vse ima neki zakaj? In prikaže se takrat On. Njemu dajem odgovor. Kako je težak. Ko mislim, da je zame umrl na križu, kar nihče niti ne bi mislil, kaj naredil, se kar stresem.

Zato so potrebne duhovne vaje, da se oddaljiš vsakdanjemu življenju in se tam brez ovire pogovoriš sam s seboj in s svojim največjim Prijateljem. Sam se pregledaš in sam daješ red izpitu in nato zastaviš cilj za novo dobo.

Važno je to: da se enkrat na leto pogovorim sam z Njim — in ker je razumljiv in neskončno dober — Te bo poslušal in kot Prijatelj dal nasvete.

Marijan, 18 let

Človeško življenje je polno najrazličnejših dogodkov. Ob nekaterih človek trpi in se muči, ob drugih pa se veseli in uživa srečo. Toda če globlje pregledamo te dogodke, pridemo do zaključka, da vsaka oseba predvsem odloča za dobro ali zlo. Prav to nenehno odločanje sestavlja naše življenje; ker je človek po naravi nagnjen k slabemu, je naše življenje borba.

Zavedajoč se usodne važnosti tega boja je nujno potrebna stalna duhovna pripravljenost. Sedemdesetletni trenutek spričuje vso bodočo večnost. Naša bojevita osebnost se peha in umira ob negotovosti korakov, kar pospešuje nepopravljivi propad. Številni so časovni kraji, kjer ranjeni ležimo statični in zadovoljni, toda še številnejša so sredstva za prenovitev in nadaljevanje poti. Zakramenti in molitev so vsakdanja uteha naši žeji. Na žalost nas neštetokrat vsakdanjost pelje v površnost, dokler ne izgubimo pravega smisla in

Dekliški zbor iz Slovenske vasi na mladinskem festivalu

pomembnosti teh pomoči; obenem pa prestavimo naša pota za drugimi cilji. Prav zato potrebujemo neko redno srčno obnovitev, ki naj poseže do naših notranjih korenin in jih očisti vsakega najmanjšega nečistega in škodljivega elementa. To pomenijo naše duhovne vaje.

Poudarek naj bo v prejšnjem stavku ne samo na duhovnih vajah, temveč na besedi „naše“. Uspeh vsakovrstnega notranjega ozdravljenja je odvisen predvsem od želje in skrbi posameznika. Če že psihoanaliza sama pravi, da bolniki ozdrave, čim se oni zavedajo bolezni in iščejo v osebni trudu rešitev, kaj šele v naših odnosih z Bogom, kjer si ti s svojo odprto dušo sam, na kolenih, in odgovoren pred Stvarnikom?!

Namen duhovnih vaj je tvoj osebni izčrpn pregled stare osebnosti, tedja izmučen, pa vendar duhovno odpočit zamenjaš svoje prejšnje kamnito srce in ustvariš novega človeka v sebi, ki znova hodi po svetu združen z Vsemogočnim, sam s seboj zadovoljen in pripravljen za bližnjega.

Pavel

Otto Goldman

MLADENIČ, KI ČAKA ...

Vrnimo se v resničnost našega vsakdanjega življenja, vrnimo se k delu.

Tisti, ki dela samo zato, da ima denar, je res ubog, ker nima osebnega odnosa do dela. Svet, za katerega in v katerem živi, ni svet dela, pač pa svet denarja. Medtem ko mora delati, se ne počuti dobro niti v svoji lastni koži. Šele zvečer, ko je končano trpljenje dela ostalo za njim, takrat najde samega sebe. Konec meseca, ko prejme plačo, se oddahne, takrat ve, zakaj je delal.

Zjutraj pričakuje večera, v ponedeljek pričakuje sobote. Fant je, ki živi v stalnem čakanju in ne moremo se čuditi, da je nezadovoljen.

V globini svoje duše se čuti ogoljufanega za ure svojega dneva, za najlepši čas svojega tedna. Čuti se prisiljenega k nečemu, ki mu ne ugaja in zaradi tega trpi.

Včasih začuti potrebo nadomestiti izgubljeni čas. Ko konča svoje

delo, posebno konec tedna, išče nadomestila za svoje nezadovoljstvo v dvomljivih dogodivščinah. Težko prislužen denar se izkadi v cigaretah, se spremeni v vstopnice za kino ali ples ali ga zaigra. V nedeljo zvečer ima težko glavo in prazno denarnico.

„Rad bi vedel, zakaj se človek toliko trudi,“ se jezi. „Denar se desetkrat hitreje zapravi, kakor pa zasluži.“

Nezadovoljstvo mu pride v navado. Se razume, da je to le en primer delavca in hvala Bogu ne najštevilnejši.

MOŽNOST NAPREDKA

Prav sedaj je veliko možnosti za tiste, ki hočejo napredovati. Tudi strokovne naslove lahko dosežejo v večernih šolah in na ta način boljši položaj.

Nočem strašiti nikogar, vendar prav kadar se hoče napredovati, velja pravilo: Samo kar je s trudom pridobljeno, ima resnično vrednost. To se pravi, treba je truda, zanimanja, vztrajnosti. Celo nočne ure spanja žrtvujejo nekateri, da se izobrazijo in izpopolnijo in to zahteva močne volje in železnega zdravja.

V neki anketi, ki je bila izvršena med vajenci, je bilo dvainšestdeset procentov takih, ki so želeli napredovati in se izpopolniti.

Res zaslužna želja, vendar ne sme ostati le pri želji. Treba je veselja do dela in napora.

OBISK PRI JOŽETU

Govoril sem z njim. Eden tistih fantov je, ki delajo in študirajo. Želi postati inženir. Pred štirimi leti je končal srednjo tehnično šolo. Dela v tovarni kot tehnik in študira na inženirski fakulteti.

„Te zabava študij?“ sem ga neumno vprašal. Neodločno me je pogledal.

„Če me zabava? Veseli me, vendar ne bi rekel, da je študirati in delati ravno igrača. Posebno ob sobotah in nedeljah.“

„Zakaj ravno konec tedna?“

„V soboto se konča delavni teden. Večkrat, ko sem se vračal domov študirat, sem srečal tovariše, ki so šli s svojimi dekletimi na zabavo. Si mislite, da ni lahko študirati, medtem ko drugi uživajo svoj počitek ali se zabavajo.“

„Se ti zdi, da se splača toliko truda?“

„Da, vredno je. Vesel sem, da bom s študijem dosegel višji položaj, čeprav sem včasih dvomil, če sem ravnal prav. Danes sem go-

tov, da se nisem zmotil. Moje poklicno življenje bo imelo drug nivo. Prosim, da me prav razumete. Ko bom dosegel naslov inženirja, bom bolj zadovoljen sam s seboj zaradi truda, ki sem ga vložil v svoj študij. Ne samo zaradi višje plače, tudi ker bo moje delo in načrti bolj zanimivo in važno.“

„In tvoj prosti čas? Ti ostane kakšna ura prosta?“

„Se razume. Vi sami lahko vidite...“

Na steni sobe so visele slike, ki jih je sam naslikal. Veseli ga tudi glasba; lepo zbirko plošč ima.

„V prihodnjih počitnicah bom šel v hribe,“ mi je še povedal. Smejal se je.

„S čigavim avtom? Da, nekateri moji tovariši imajo svoje avtomobile, vendar moj proračun ga ne doseže. Šel bom z vlakom, skupaj z bratom in prijateljima bomo taborili.“

„Jože, želim ti srečno potovanje, ne samo na počitnice, tudi v letih, ki ti še manjkajo, da boš dosegel svoj cilj.“

Jože ve, kaj hoče, vendar tudi ve, koliko žrtev in močne volje je potrebno, da bo dosegel svoj cilj. Ne bi mogel izvršiti toliko, če bi delo razumel samo kakor breme.

Po knjigi „Ali je najvažnejše služiti denar?“
M. Mt.

Dekliški zbor iz San Martina

Dolžnosti in pravice sedemnajstletnega fanta

Na način, kako je Stanko vstopil v mojo psihološko posvetovalnico, sem videla, kako malo mu pomeni ta obisk. Klicala sem ga po telefonu v tovarno avtomobilov, kjer je delal kot mehanik-vajenec.

„Tvoja mama je bila tukaj,“ sem mu rekla. „Zelo jo skrbi in trpi zaradi tvojega slabega razmerja z očetom. Želi, da bi se to razmerje nekoliko popravilo.“

„Zdi se mi, da dobri nasveti tu le malo pomagajo,“ mi je odgovoril Stanko, kar je zvenelo bolj: „Želel bi, da me pustite pri miru.“

Čez nekaj dni se je vseeno pojavil v posvetovalnici najbrže na mamino prošnjo. Stanko je postaven sedemnajstleten fant. V tovarni avtomobilov je drugo leto vajenec-mehanik; zvečer obiskuje obrtno šolo. Precej samozavesten je.

„Tvoja mama mi je rekla, da se skoro dnevno prepiraš z očetom, da pa nobeden od vaju ne pokaže dovolj razumevanja. Je res tako strašno?“

V tem trenutku je Stanko dobil dar govora.

„Oh, moj oče se razburi za vsako malenkost. Že način, kako odprem vrata in zaprem vrata, mu ne ugaja. Včasih vstopim prehrupno, včasih prehitro. Če grem malo ven s prijatelji, trdi, da se potepam. Če sedim sam doma, pravi, da sem dolgočasnež. Da bi povabil prijatelje na dom, še misliti ne smem. Obleko mi kupuje oče po svojem okusu, celo kako si naj dajem striči lase, mi hoče ukazovati. Končno tudi jaz postanem nepotrpežljiv in vzkopim,“ je končal Stanko svojo izpoved.

„Če hočeš, če si res pripravljen izboljšati svoje razmerje z očetom, mislim, da je mogoče. Glavni vzrok vajinih sporov je, ker si nista sporazumna, katere so dolžnosti, pa tudi pravice sedemnajstletnega fanta. Želela bi, da mi napišeš svoje želje glede samoodločanja v družini, potem se bova pogovorila.“ Ob prihodnjem obisku mi je Stanko prinesel svoje predloge napisane.

Tukaj so:

1. Želim, da bi se zjutraj sam zbujal z budilko, čeprav bi katikrat zaspal, ne pa da me kliče mama. Ne morem prenašati večnega stokanja, da bom zamudil in včasih poležim iz same upornosti.
2. Sam bi rad odločil, koliko sandvičev vzamem s seboj v tovarno za malico. Mislim, da me mama včasih zamenja s pitanim purmanom.

3. Rad bi sam iskal, kaj bom oblekel, ne da moram vprašati mamo vedno, kadar se oblačim.

4. Nič mi ne ugaja, da hodi moj oče v tovarno in v šolo spravevat po mojem vedenju. Dorasel sem in ne potrebujem pestunje.

5. Svojo vajeniško plačo bi rad sam hranil in si z njo kupil obleko po svojem okusu.

6. Rad bi sei zvečer v kino ali klub, ne da bi moral vedno prositi za dovoljenje. Povedal bi, kam grem in kdaj se bom vrnil. Se vam ne zdi, da to zadostuje?

7. Letne počitnice bi rad preživel kje zunaj brez staršev. Ob nedeljah bi rad malo dalj spal, ne da me kličejo zgodaj in moram k jutranji maši.

8. Rad bi povabil na dom prijatelje, ki mi ugajajo, tudi dekleta. „Če dosežete, da bo oče pristal na te točke, vam bom zastonj popravil avtomobil, če bi se vam zgodila kaka nesreča,“ mi je Stanko že obljubil.

„Res ne bi želela, da bi potrebovala te hvaležnosti,“ sem se mu nasmehnila. „Se ti ne zdi, da bi malo pregledala točke tvojega programa, tako bi videla, kaj se lahko uresniči.“

Točka 1. „Res, vstajanje bi morali prepustiti tvoji lastni iniciativi, vendar se mi zdi, da si to sam zakrivil. Ni bilo vstajanje tvoja slaba točka in so te morali tvoji starši potresati, da si zjutraj vstal? Potem je ostala navada. Veš kaj, poizkusi tale način. Navij si budilko za deset minut prej, kakor te navadno pokliče mama in takoj vstani. Ko te pride mama klicat, pi mirno smehljaje reci: „Hvala mama, pred nekaj minutami sem vstal.“ Ko se bo mama prepričala, da si sam zmožen zbuditi se, te ne bo več klicala. Sam moraš dokazati, da si v tej točki dorasel in premagal svojo slabo navado.

Pojdiva k drugi točki.

Brez dvoma, da ti sam najbolje veš, koliko potrebuje tvoj želodec. Na srečo se res ni bati, da bi fant sedemnajstih let tako zelo skrbel za svojo linijo, kakor delajo to dekleta njegovih let. Zdi se mi pa, da si včasih v tovarni kupiš, kar ti tvoj želodec poželi in mamini sandviči ostanejo na dnu torbe nedotaknjeni.

„Tako hudo pa zopet ni,“ se je Stanko v zadregi nasmehnil, ko je videl, da sem ga odkrila.

„Biti moraš odkrit,“ sem mu nasvetovala. „Pomisli, s kakšno ljubeznijo in skrbjo ti mama pripravi tvojo malico. Ne smeš je žaliti z besedami: „misli, da hranim celo tovarno, ko mi pripraviš toliko sandvičev.“ Prijazno ji reci: „Mama, kaj če bi mi pripravila le dva ali tri sandviče, ker več res ne morem pojesti.“

„Gotovo pa bi bilo narobe, če bi lakoto tolažil s cigaretami. Mladi fantje mislite, da nekdo ni fant, če ne kadi. Vendar je nikotin nezdrav za vsakega, toliko škodljivejši, kolikor mlajši je kadilec. Zdi se mi, da je sedaj čas, da nehaš kaditi, dokler se nisi še popolnoma navadil.“

„Vi pa vse veste,“ me je Stanko z občudovanjem pogledal.

Gusti Gebhardt — M. Mt.

(Se nadaljuje)

Greš,

Jezus,

z menoj?

Ti si rekel, Gospod, da so tisti, ki tebi služijo, popolnoma svobodni, da tebi služiti pomeni kraljevati...

● Ampak, poglej, jaz se ne čutim prostega. Za nobeno stvar se ne odločim svobodno. Suženj sem samega sebe.

● Delam, kar se mi zljubi. Vse si privoščim. Jezus, v tem ne vidim nikakršne svobode. Prav danes se čutim kot suženj priklenjen z verigami in z žarečim železom zaznamovan na čelu — jetnik sem svoje lastne volje in se požvižgam nate in na tvojo voljo.

● Ti si tam, Gospod, kamor sem te jaz postavil — zunaj mojega resničnega življenja. Kako morem biti še naprej tako prekleto hinavski? Sem kristjan, a brez Kristusa... pridi sem, kamor doslej

nisem hotel, da bi vstopil. Stori, da bom že končal enkrat za zmeraj to bogokletno versko igro na tvoj račun, Jezus. Jezus, pomagaj mi, da ti bom dovolil stopiti v moje življenje — da bom jaz mogel postati resnični jaz.

Jokam in vpijem sam pri sebi vso noč, Gospod, in se čutim čisto samega.

● Vse korenine, ki sem mislil, da jih imam, so se potrgale. Vse moje življenje je razcefrano. Čudim se, kako je še sploh mogoče živeti, če je človek tako razklan, kakor sem jaz sedaj.

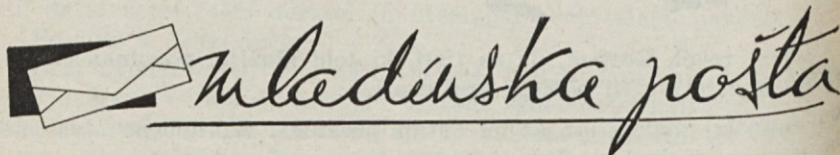
● En sam trenutek je neskončno vreden, prav ta sekunda more biti odločilna. Vem. A prav sedaj se mi zdi, kakor bi bil mrtev. Najraje bi se zasidral v preteklost in jokal iz usmiljenja do samega sebe. Ko nocoj gledam naprej, vidim samo nič, trpljenje in smrt. Sem kakor telo v razkrajanju, posoda vseh bolezni, prgišče pepela, če bi me sežgali.

● Ti pa me prav nocoj vabiš, naj začnem ljubiti in biti odgovoren. Prav zame imaš pripravljeno delo. Kažeš mi druge ljudi, katerih potrebe osmešijo in sramote to moje pomilovanje samega sebe.

● Slišim, Gospod. Poznam te. Z vso močjo čutim tvojo navzočnost v tem strašnem trenutku, in sem ti hvaležen. Pomagaj mi vstati. Pomagaj mi shoditi. Greš, Jezus, z menoj?

Malcolm Boyd

Bo še

Zaljubljen študent

Med počitnicami sem vzljubljen že prej poznano dekle. Vem, da sem precej čustven. Slutim, da bom med letom težko združel službo in študij na univerzi

s pozornostmi do dekleta. Kaj mi svetujete?

Nisi edini študent, ki je zaljubljen in tudi ne prvi, ki bi zaradi napak pojmovane ljubezni obesil študij na klin. Če te ima dekle res rada in je vsaj pov-

prečno inteligentna, ti bo skušala biti v oporo in ne v nadlego pri pripravi za tvoj poklic.

Sam pa bodi tudi toliko pameten, da ne boš izkazoval dekletu več „pozornosti“, kot ti to dopuščata delo in študij.

Le ko boš dosegel svoj poklic, bo imela prava ljubezen resno možnost, da se razvije iz sedanje zaljubljenosti. Če pa se boš preveč prepustil romantiki, boš izpodkopal temelje bodoči družini. To pa gotovo ni ne tvoja, ne tvojega dekleta želja, ali ne?

Zato si odmerita z dekletom čas za delo, študij, molitev, za delo v skupnosti, in šport — pa tudi za zdravo razvedrilo.

Sentimentalne „pozornosti“ pa pustita za kasneje, ko bodo medeni tedni že na vidiku.

Pogum in dobro študiraj!

Spolno občevanje pred zakonom

Ne razumem, zakaj pravijo, da je spolno občevanje pred zakonom nemoralno. Jaz mislim, da je dovolj, da se imava rada in da je nemoralna le zloraba seksa. Vem, da boste proti — pa ne vem zakaj.

Tvoje vprašanje je kratko in jasno, skušal bom, da bo tak tudi odgovor.

Strinjam se s teboj, da je ne-

moralna le zloraba seksa. Zloraba je namreč nepravilna uporaba. In kdaj je uporaba spolnosti pravilna? Vedno, kadar je v skladu z namenom, ki ga ima spol v človeku. Kakšen je torej namen spolnega občevanja? V bistvu je to dejanje ohranjanja in množitve človeškega rodu. Vendar otroke naj rode le ljudje, ki se ljubijo, kajti otrok — kot vsak človek — potrebuje ljubezni, zato je dejanje spočetja tudi najvišji znak ljubezni roditeljev. Le najvišja stopnja človeške ljubezni naj bo vir novega življenja.

Česa pa še potrebuje otrok poleg ljubezni? Duhovne in materialne hrane, trdnosti, vernosti, stalnosti.

Kadar moreta fant in dekle nuditi plodu svoje ljubezni stalno varstvo, preskrbo in stalno ljubezen in to tudi hočeta, imata pravico do spolnega občevanja, to je z drugimi besedami — imata pravico, da se poročita. Spolno dejanje naj bi torej ne bilo nikdar posledica trenutne zanesenosti in neobvladanja, ampak trdne in močne ljubezni.

Medsebojna obljuba trdnosti in zvestobe je poroka, ki jo mož in žena skleneta s prvim zakonskim dejanjem. Zakon se namreč obljubi pred oltarjem, kajti zakonce si prisežeta v božji pričujočnosti, da hočeta ustvariti novo neločljivo vez, a zakon skleneta, ko se nerazvezljivo združita v znamenju ljubezni.

Za kristjane pa je to veliko dejanje po božji milosti še zakrament, to je vir božje pomoči pri veliki nalogi, ki jo vzameta zakonca nase. V trenutku, ko je zakon sklenjen, sta zakonca prevzela odgovornost drug za drugega in za sadove, ki jih bo naklonil njuni ljubezni Stvarnik.

Resnično polno ljubezensko razmerje zahteva stalnosti in plovovitosti. Dokler to ni mogoče, je spolna vzdržnost največji znak ljubezni, tudi med fantom in dekletom, ki se imata rada. A ta čista ljubezen je mogoča le med tistimi, ki se resnično in globoko ljubijo, ter se resno pripravljajo na to, da telesno in duševno dozore za pravilno uporabo spolnih sil.

Zdaj morda laže razumeš, zakaj je ljubimkanje — to je iskane ugodja brez garancije stalnosti — nepravna uporaba spolnosti in zato nemoralno.

Če kaj kljub temu še ni jasno, pa te prosim, da se še oglasiš.

Srečno!

Rada bi bila vse obenem

Rada bi vas vprašala o izbiri ženskih poklicev, ker vem, da je mnogo prijateljic v podobnem dvomu. Kako izbrati tak poklic, ki bo odgovarjal naravnim darovom in osebnemu nagnjenju ter bil obenem v pomoč možu in da

bi ga mogla vsaj deloma vršiti klju družinskim obveznostim?

Dekle, ti bi rada imeli lep poklic, lep zaslužek, lepo družino, vse obenem. A stvari niso tako enostavne.

Poklic imaš ali ga nimaš. Če ne čutiš nagnjenja za neko delo za nekaj, čemur bi mogla posvetiti življenje, nimaš poklica. Če nimaš poklica, iščeš le službo. Če pa imaš ali čutiš kak poklic, se moraš zanj boriti. Poklic ni vedno najbolj plačana služba, a je delo, v katerem boš najbolj srečna. Nekaj let življenja boš morala žrtvovati morda pripravi poklice, morda žrtvovati celo družino!

Če pa je tvoj poklic biti dobra žena, mati in gospodinja, boš verjetno morala žrtvovati možnosti zaslužka na drugem področju.

Najprej si moraš biti na jasnem, kaj hočeš, potem ali si za to, kar hočeš, pripravljena kaj žrtvovati. Potem ti bodo vsi odgovori jasni.

Premisli, in spet piši!

Če hočete spoznati kakega človeka, videti mu v dušo, ga opazujte: ne kako molči, govori ali joče ali celo kako se navdušuje za velike ideje, ampak kako se smeji. Če je smeh dober, je človek dober. In če se vam smejoči človek zdaj smešen, bodite prepričani, da nima osebnega dostojanstva ali pa ga ima le malo.

Dostojevski

Hudičev advokat

Morris West - Jože Škerbec

„Jaz vem, da je bil svetnik“, je dejala nežno. „Vem, da je delal čudeže, saj sem jih videla.“

Meyer je otrpnil, nato pa zakričal:

„Za božjo voljo, ženska! Tudi ti? Spal je s tabo, pankrta ti je dal, pa se vendar ni nikdar poročil. Kako mi le moreš pripovedovati, da je bil svetnik in da je delal čudeže? Zakaj se nisi pridružila našemu prijatelju iz nasprot-

nega brega in vpila, naj ga beatificirajo?“

„Ker on ne bi maral“, je mirno odvrnila Nina Sanduzzi. „Ker je bilo edino, kar me je prosil, naj nikdar ne povem, kar vem o njem.“

Meyer se je čutil poraženega, vendar mu je ostajalo še eno orožje, ki ga je zavihtel z vso ihto.

„Kaj boš odgovorila, Nina, ko bodo pokazali na tvojega otroka in rekli: „To je sin svetnika, pa je postal feminella za Angleža?“

Klasični in spokojni obraz ženske ni kazal znaka osramočenosti, ko je odvrnila:

„Kaj pa rečem, ko kažejo na poti s prstom name in šušljajo: ‘Ta je bila svetnikova ljubica?’ Nič, prav nič. Ali veste, zakaj, dottore? Zato, ker mi je pred smrtjo Giacomo obljubil: ‘Naj se zgodi, kar hoče, draga, pazil bom nate in na otroka. Lahko me umorijo, ne morejo pa mi prepričati, da vaju ne bi varoval od zdaj pa do večnosti!’ Jaz sem mu tedaj verjela in mu verjamem tudi še sedaj. Otrok je nespameten, ni pa zgubljen.“

„Se bo pa zgubil prav kmalu“, ji je brutalno odvrnil Meyer. „Pojdí domov, za božjo voljo, in pusti me pri miru.“

Vendar tudi ko je ona odšla, ni imel miru; in je vedel, da ga ne bo imel vse dotlej, dokler ne pridejo inkvizitorji in izkopljejo vso resnico na beli dan.

Jutro še ni prodrlo v visoko baročno sobano dvorca, kjer je grofi-

ca Anne Louise de Sanctis počivala za rdečimi zastori. Nobena slutnja o kakšnih nevšečnostih ni motila njenega spanja, ki so ji ga prinesle uspavalne tablete.

Mnogo kasneje je vstopila služabnica in odgrnila zavese, da se je razlila sončna luč po obrabljeni preprogi, obledelem žametu in temni rezljani orehovini. Do postelje sonce ni seglo, kar je bilo pravzaprav obzirnost, saj zjutraj contessa res ni bila prijetna na pogled.

Prebujala se je kasneje, bleda, s suhimi usti in z zabuhlimi očmi ter slabe volje zavoljo novega dne, ki je bil natančno enak prejšnjemu. Zbudila se je, še malo podremala, se spet zbudila in vzela med brezkrvne ustnice s poveznjenimi ustnimi koti prvo cigareto. Ko jo je pokadila, je pozvončkljala in prihitela je služabnica in ji s priliznjenim nasmehom prinesla pladenj z zajtrkom. Contessa ni marala biti med zajtrkom sama, zato je služabnica ostajala v spalnici, zgibala raztreseno perilo, urejala svežo preobleko in pripravljala kopalnico, medtem ko je njena gospodarica delala zbadljive opazke o služabništvu in njegovih pomanjkljivostih.

Po zajtrku je služabnica odnesla pladenj, grofica pa pokadila še drugo cigareto, predno je začela z jutranjim toaletnim obredom. V dnevu brez pomembnosti je bilo to važno opravilo in izvršila ga je v strogi skritosti.

Cigareto je ugasnila v srebrnem pepelniku, vstala s postelje, ste-

pila do vrat in jih zaklenila. Nato je obšla sobo, se pomudila ob vsakem oknu in opazovala teraso in vrt, da se je prepričala, da ni bilo nikogar blizu. Ob neki priliki je nek radoveden vratar gledal proti oknom in bil zato takoj odstavljen.

Gotova navsezadnje o svoji skritosti je grofica stopila v kopalnico, se slekla in se potopila v veliko marmorno banjo s pozlačenimi pipami in celo vrsto mil, gob in stekleničk z dišavami. Noben užitek se ni mogel primerjati s to prvo samotno potopitvijo v toplo vodo, ki ji je odvzela ostanke zaspčnosti, ki so jo povzročile droge, in vračala njenemu telesu, ki se je začelo starati, iluzijo mladosti. Razlikoval se je ta užitek od drugih, ker ga je lahko ponavljala po mili volji in ga je lahko podaljševala, dokler ni bila popolnoma počešena, ni zahteval tovariša in tudi ni vključeval odvisnosti ali predaje in contessa se mu je predajala s strastjo.

Toda kopanje je bilo le začetek. Treba se je bilo otreti najprej z mehкими in toplimi brisačami, nato z bolj hrapavimi, se neparfimirati in napudrati in si počesati lase, ki še niso osiveli, katerih malo pa je že zgubljalo blesk.

Po dvajsetih minutah oblačenja in šminkanja je v lahki poletni obleki po zadnji modi odšla po stopnicah navzdol na vrt, kjer je do pasu gol Nicholas Black slikal na novem platnu.

Ko je zaslišal njene stopinje, se je obrnil in stekel k njej, jo

pozdravil s teatrkimi kretnjami, ji poljubil roke in jo zavrte! da bi si ogledal njeno obleko, medtem ko je gostolel kot srečen papagaj:

„Čudovito, cara! Ne morem si razložiti, kako to napravite. Vsak dan ste novo razodetje. V Rimu ste bili zali, toda zbuiali ste strah. Tu pa ste podeželska lepota, rezervirana za moje izključno občudovanje. Moram vas slikati v tej obleki. Sedite semkaj in dovolite, da si vas ogledam.“

Grofica se je veselo vdala do brikanju in se je pustila peljati na kamnito klopco, ki jo je senčilo cvetoče mandeljnovo drevo. On se je šopiril in stopical okoli nje, dokler je ni posadil, kot je želel: obleko ji je razgrnil po klopci, glavo ji je vzdignil k cvetju in roke ji je položil na krilo. Nato je vzel risalni zvezek in z naglimi in drznimi črtami začel skico, govoreč ves čas.

„Danes zjutraj sem pil kavo z našim prijateljem doktorjem. Imel je kot po navadi mačka od snočnjega popivanja, vendar ga je poživilo, ko sem mu omenil vaše povabilo na večerjo. Mislim, da je hudo zaljubljen v vas... Ne, ne, ne govorite, da ne spridite poze. Ne vidim, kako bi se sploh mogel temu ubraniti, ubogi človek. Toliko časa je živel med kmetavsi, da se mu morate zdeti vi kar pravljijčna princeska v svojem gradu... Ah, še nekaj: Valentski škof bo začel s preiskavo na dolgo in široko o življenju in čednostih Giacomina Neroneja. Iz Pima je dal

pripeljati nekega angieškega monsignorja, da bi deloval kot hudečev advokat. V nekaj dneh bo ta prišel sem. Drznil sem se reči njegovemu blagorodju, da bo tistega monsignorja vi prav radi sprejeli kot gosta.“

„Ne!“ je panično začela; njene izumetničene drže je bilo konec in gledala je Blacka prestrašena in jezna.

„Nikarte, draga moja!“ V hipu je Black pokazal svoje obžalovanje. Pustil je risalni zvezek in se ji približal s prosečimi rokami in milim glasom. „Jaz sem mislil, da bi bila to vaša namera. Nisem vas mogel vprašati za svet, vem pa, da imate dobre odnose s škofom in da ni drugega mesta, ki bi nudil gostišče obiskovalcu. On vendar ne more spat! s kmetavsi, ali ni tako? Tudi ne pod prodajalno mizo krčme. Povrh je pa še vaš in moj sorojak. Menil sem, da sem vam ustregel, pa sem vas razžalil. Nikdar si ne bom odpustil.“

Pokleknil je zraven in skril obraz v njeno krilo kot skesan otrok.

To je bila ena izmed starih zvičaj, da bi preslepil zrele ženske in tudi tokrat je obrodila uspeh. Po božala ga je po laseh in mu dejala ljubeznivo:

„Saj me niste razžalili, Nicki, prav gotovo ne. Bilo je le močno presenečenje. Sedaj skoraj nisem pripravljena za sprejemanje obiskov, kot sem prej imela navado. Nedvomno je, da ste pravilno rav-

nali. Še srečna bom, da bom imela tu tistega monsignorja.“

„Saj sem vedel, da bo tako!“ Blackovo veselje je bilo hipno. „Škof je izrazil hvaležnost in ne verjamem, da bi bil naš gost hudo protokolaren. Pa še to bo imenitno,“ — v njegovih očeh je zažarela posmehljiva hudobija, „da bomo lahko spremljali preiskavo od znotraj, ali ni res?“

„Vzemimo, da.“ Njen obraz se je spet pomračil in začela je živčno prebirati gube svojega krila. „Toda kaj bo počel on tukaj?“

Nicholas Black se je lahkomišelno zasmejal.

„To, kar delajo vsi. Sprašujejo, zapisujejo, jemljejo pričevanja. Če pomislimo na to, je verjetno, da boste vi ena izmed prič. Vi ste poznali Neroneja, ali ni tako?“

Razburjeno se je zganila in umaknila svoj pogled.

„Samo površno. Ničesar ne bi imela izpovedati, kar bi se splačalo.“

„Čemu pa vas tedaj skrbi, cara? Imeli boste ložo v vaški komediji in dobili boste vpogled v rimsko upravljivost. Dajmo, no, uredite se spet in pustite me, da dokončam skico.“

Toda kljub vsemu prigovarjanju ji ni morel pregnati strahu, ki jo je obšel, in ko je risal njen obraz, je vsaka črta bila lažniva. Zani so bile vse ženske neumne; videle so le tisto, kar so hotele videti. In Nicholas Black je znal izrabljati njihovo neumnost skozi pretežni del svojega življenja.

Ko je končal skico, ji jo je ponudil s poklonom. Dobro mu je delo, ko je opazil na njej izraz olajšanja in ugodja. Takoj nato je z narejeno brezbriznostjo poljubil njeno roko in jo odslovil.

„Vznemirjate me, draga. Vi ste očarljiva nadležnost. Pojdite natrgat nekaj cvetja za mojo spalnico in pustite me, da dokončam skico.“

Ko jo je videl odhajati po travniku, se je posmehljivo smejal sam zase. Ona je bila do njega dobra in on ni imel nobenega razloga, da bi ji slabo želel, toda imel je svoje tajne užitke, od katerih je bil najslajši ta, da je z intrigo poniževal tisto, kar ne bi mogel nikdar podjarmiti s posedovanjem: poželjivo in njemu zoprno telo žensk.

Za Anno Louise de Sanctis pa je tisti trenutek imel čisto drugačen smisel. Če se je vdajala majcenim tiranijam slikarja, je bilo zato, ker je to laskalo njeni nečimrnosti in je ostajala ona gosnodarica položaja. Slikar je pričakoval, da bo ona plačala stroške razstave v Rimu. Ona je to lahko storila, lahko pa bi ga tudi pognala naslednjega dne v bedno življenje povprečnih umetnikov in v marljivo zasledovanje ustrežljivejših matron.

Dobro ji je delo, ko je videla, da se je tudi on staral in da mu je vsaka nova osvojitve postajala vse težja. Slikarjeva hudobnost je bila kot hudobnost otroka, ki je sicer včasih ranila, ki jo je pa

zmeraj spremljala neizpovedana potreba, ki jo je čutil do nje. Tuđi ona je imela lastne potrebe, ki jih pa on ni mogel uporabljati zoper njo, čeprav bi jih prepoznal in bi to hotel. Igral je na njen strah in njeno samoto, ni pa še odkril, v čem je bila njena resnična bojazen.

Ta jo je spremljala na pisanem vrtu hriba, kjer sta bogastvo in ceneno delo ustvarila oazo na trdih in pustih tleh Kalabrije. Zemljo za grede in vrt so nanosile na hrib kmetice v koših na hrbtu, kamen so lomili na pobočju hriba krajevni delavci, oljčna drevesa, pinijske in pomarančna drevesa pa so nasadili najemniki kot davek družini, ki jih je skozi stoletja držala v hlapčevanju. Neapeljski umetniki so poslikali stene in strope, strokovnjaki pa so na dražbaňh nakupili slik, kipov in porcelana. ki jih je grof Gabriele de Sanctis hotel za svojo angleško nevesto.

Intimnost življenja v dvorcu je varovalo obdajajoče obzidje in železna vrata z grofovskim grbom. Postrežljivo služabništvo je izbral grof sam osebno. Hiša, zemlja in vse drugo je bilo njegovo poročno darilo. Bilo je podeželsko zatočišče po razburkanem družabnem življenju v Rimu, kjer se je Gabriele de Sanctis povzpel visoko v službi Duceja. Za hčerko malo pomembnega diplomata, ki je ravno začela nastopati v londonski sezoni, je bilo vse to kot pravljica iz Tisoč in ene noči. Toda groza je vstopila skoz vrata skupaj z njo

in je od tedaj ostala njena stalna spremljevalka.

Gabriele de Sanctis ji je utiral pot... toda umrl je že pred časom v Libijski puščavi in tako napravil konec izgubi časti s samomorom. Dvanajstorica moških je šla skoz njeno življenje v naslednjih letih, vendar nihče je ni mogel rešiti groze.

Potem se je pojavil Giacomo Nerone. Prav na tem vrtu se je grofica ponižala pred njim in ga prosila, naj jo vzame za ženo in jo odreši, toda on jo je zavrnil. Ona se je navsezadnje maščevala, toda maščevanje ji je prineslo s seboj nove furije, ki so jo trpinčile, moro, ki jo je tlačila na veliki baročni postelji, in strahove, ki so se potikali po oljčnih nasadih in se kot satiri režali izza oranžnega cvetja. Zadnje čase so jo manj nadlegovali: za spanje je imela na razpolago droge, za razvedrilo čez dan pa Nicholasa Blacka.

Toda sedaj bo prišel drug moški, klerik s sivim obličjem iz Rima, da bo brskal po preteklosti, zapisoval stare dolgove in spravljaj na dan pokopane krivde, ne da bi se zmenil za bolečine, ki jih lahko zadene z odkrivanjem. Gostoval bo v njeni hiši in sedel k njeni mizi. Raziskoval bo in vlekkel iz ljudi in niti s ključem zaklenjena vrata njene spalnice ne bodo mogla braniti pred njim njene skrivnosti.

Naenkrat ji je življenjska sila, ki si jo je nabrala v jutranji ko-

pele, začela pojenjati, da je postala utrujena in ohlapna. S počasnimi koraki se je privlekla do vrtnice utice, kjer je stal na kamnitem podstavku plesoči favn. Nasproti favnu je bila klopca, na katero je sedla. Prižgala si je cigareto in hlastno vdihnila, da ji je dim napolnil pljuča in ji je napetost počasi popustila.

Sedaj je začela razumevati. Predolgo je zavlačevala z begom. Strahu ni mogla uteči, saj ga je kot gosta nosila v svojem telesu. Treba je bilo končati, drugače bo zapadla v črno norost, ki grozi vsem ženskam, ki dospejo do mene nesrečne in slabo pripravljene. Toda kako končati? Razbiti vsa vrata, ponižati se pred inkvizitorji, podvreči se spovednemu očiščevanju? Enkrat je že poskusila in polom je bil popoln.

Preostajala ji je še druga odločitev, morda trda, toda zanesljiva: steklenička kapsul želatine, ki ji je omogočala spanje noč za nočjo. Malo več, malce več, in vse bi bilo naenkrat končano. V nekem pogledu bi tako dopolnila svoje maščevanje proti Giacomu Nero-neju.

Toda še ne. Manjkalo je malo časa. Počakala bo, da pride duhovnik, in če ne bo preveč prigajnal, bo to razlagala kot ugodno znamenje... Če pa bi silil vanjo, bo rešitev enostavna, ironična in dokončna in ko jo bodo našli, bo še lepa, kot je bila vsako jutro, ko je stopila iz parfimirane kopalnice. (Bo še)

med namí v

Argentini

Proslava 25-letnice ZS

Osrednje društvo Zedinjena Slovenija praznuje letos svoj srebrni jubilej. Ustanovljeno je bilo 25. januarja 1948, ko so začeli prihajati v Argentino prve skupine beguncev.

V soboto, 30. decembra, je društvo, ki je skozi četrto stoletja povezovalo slovenske protikomunistične emigrante, si prizadevalo za ohranjanje in rast slovenstva in bilo vsestransko v oporo in pomoč svojim članom in vsem našim ustanovam in organizacijam, priredilo proslavo jubileja svojega obstoja in delovanja.

Že slovenska radijska oddaja je bila posvečena društvenemu jubileju. Sedanji predsednik ZS g. Božo Starriha je poudaril, da je 25-letnica ZS 25 let zgodovine slovenske skupnosti v Argentini.

Zvečer je bila na Pristavi v Castelarju slavnostna večerja. Večer je vodil prosvetni referent društva arh.

Jure Vomberger. **G. Božo Stariha** je prikazal važnost osrednjega društva, njegovo poslanstvo in pomen društvenega jubileja, nastanek in delovanje društva je podal društveni podpredsednik **g. France Pernišek**, v kratkem premoru med večerjo je pa **g. Stanko Jerebič** v šaljivem govoru opozoril na napake in in pomanjkljivosti društvenega delovanja in naše skupnosti v Buenos Airesu.

22. misijonska veletombola

Misijonska tombola na prostornem vrtu Atenea Don Bosco v Ramos Mejiji zbere vsako leto izjemno veliko rojakov, ki hočejo s tem nuditi moralno in gmotno pomoč slovenskim misijonarjem po različnih deželah.

Tudi letošnja, že 22. veletombola ki je bila v nedeljo, 7. januarja, je zbrala veliko ljudi, čeprav so mnogi posamezniki in družine že odšli na počitnice. Po peti uri popoldne sta začela gg. **Ladislav Lenček CM** in **Lojze Rezelj** klicati številke. Glavni dobitek, vsakoletni dar podjetja Muebles Luky, je letos zadel **g. Lojze Mehle** iz San Justa. Med goste je bilo razdeljenih tudi veliko število drugih dobitkov, kvatern, činkvinov in tombol. Na razpolago so bile tudi 3 nove knjige z misijonsko tematiko: **Karel Mauser**: Le eno je uotrebno. **Tone Zrnec CM**: Po Baragovi dežeji in **Jože Kokalj DJ**: Iz sončne Zambije.

Občni zbor „Tabora“

DSPB Tabor je imelo 24. dec. v zavetišču dr. Gregorija Rožmana

16. redni občni zbor. Novi odbor sestavljajo:

Starešina **Ivan Korošec**, podstarešina **Vencelj Dolenc**, tajnik **dr. Srečko Baraga**, blagajnik **ing. Anton Matičič**, odborniki: **Polde Lah**, **Dušan Dimnik** in **Ivan Ahlin**; nadzorni odbor: **Božo Šušteršič**, **Lovro Tomaževič** in **Jože Grabnar**; razsodišče: **dr. Stanko Kociper**, **Janez Kožar** in **Viktor Gerčar**, dušni pastir: **Jože Guštin**.

Občni zbor Slov. doma v San Martinu

V nedeljo, 24. decembra, je bil redni občni zbor Slov. doma v San Martinu, ki ima 332 članov in članic. V novoizvoljenem odboru so:

Anton Žagar, predsednik; **Karel Uršič** in **Slavko Rupnik**, podpredsednika; **Rudolf Smersu** in **Jožko Skale**, tajnik in njegov namestnik; **gdč. Saša Hartman** in **Janko Filipič**, blagajničarka in njen namestnik; **Stanko Oberžan**; **gdč. Pavla Petelin**, mlad. referentka; **Jože Janežič** in **Miha Ribnikar**, gospodar in namestnik; nadzorni odbor: **Franc Fajfar**, **Franc Zorko**, **Franc Hrovat** in **Ivan Dimnik**.

Obisk msgr. šegule

Msgr. dr. **Franc šegula**, postulator za Slomškovo beatifikacija v Rimu, je prišel pred božičem na obisk v Argentino.

Maševal in pridigal je o stanju postopka v Slovenski vasi, v San Martinu, San Justu, Slomškovem domu in na Pristavi, v Slovenski hiši pa je imel predavanje s skioptičnimi slikami.

Biserno mašo bodo letos imeli, „če bo Gospod hotel“, naslednji duhovniki ljubljanske nadškofije: **Anton Hafner**, župnik v pokoju in samostanski duhovnik pri sestrah v Strugi; **Franc Lovšin**, župnik v pokoju, pri Novi štifti na Dolenjskem; **Jože Poje**, župnik v pokoju, v Ljubljani-Šentvid; **Franc Kokel**, župnik v pokoju v Weywertzu v Belgiji.

Zlatomašniki bodo: **Anton Pogačnik**, župni upravitelj v Kamni gorici; **Ivan Sladič**, dekan em. in šmarski župnik v pokoju, ki oskrbuje tudi župnijo šentlovrenc, in prof. **Matija Tomc**, častni kanonik, župnik in skladatelj v Domžalah. — V Duhovniškem domu v Kamniku prebiva bodoči zlatomašnik **Franc Ks. Lavrenčič**, bivši župnik in dekan v Hrenovicah v Slov. Primorju.

Izven domovine^a bosta zlatomašnika: **Andrej Križman**, župnik v Ekvadorju, in **Jože Rott**, župnik v nadškofiji Buenos Aires.

Zlatomašnika bi bila tudi: nadškof **Anton Vovk** in dr. **Maks Miklavčič**, dekan ljubljanske Teološke fakultete, ki sta umrla.

Vsem jubilarantom čestitamo in jim želimo božje pomoči za prijetno starost. Spominjali se jih bomo tudi v molitvi.

.....
Na svetu je samo ena sreča: sreča drugih. Kdor pozabi na svojo srečo, da išče srečo drugih, dobi svojo za nameček.

Henri Bordeaux

Devetega januarja je ljubljanski pomožni škof **dr. Stanislav Lenič** odšel v Avstralijo, kjer bo predvidoma ostal dva meseca. Tam bo posvetil novo slovensko cerkev blizu Sidneya, udeležil se bo mednarodnega evharističnega kongresa, za naše rojake bo imel vrsto misijonov in drugih pobožnosti. Na poti ga spremlja provincijal slovenske frančiškanske province p. Marijan Valenčak.

V Švici dva slovenska dušna pastirja

V Švici že nekaj let deluje med Slovenci kapucin p. **Fidelis**. Sedaj je dobil pomočnika in sicer v osebi p. **Angela Kralja**.

Nemčija: München

V Münchenu delujejo trije slovenski duhovniki: dr. **Janez Zdešar**, dr. **Branko Rozman** in g. **Tine Vrečar**. V njihovem župnijskem uradu je zlasti vsako soboto polno življenja: zvrstijo se štirje dveurni tečaji (dva nemška za odrasle, tečaj za narodne vezenine, slovenski pouk za otroke), po tečajih je pa skoraj vsako soboto še kaj (pevska vaja, debatna ura ali posvet s so-delavci).

Italija: Milan

Slovenci iz Milana in okolice se mesečno zbirajo k slovenski službi božji v cerkvi sv. Marka. Po maši, ki je ob 5 popoldne, pa se snidejo v prostorih „Casa del clero“ in tako prežive nekaj časa v prijetni družbi.

SLOVENC PO SVETU

Nemčija: Frankfurt

V Frankfurtu so imeli v nedeljo, 22. oktobra, kar tri nove maše. Na tamkajšnji jezuitski teol. fakulteti študira sedem slovenskih bogoslovcev tega reda. Trije od teh so bili meseca junija v ljubljanski stolnici posvečeni v duhovnike. Vsi trije novomašniki, Franc Baraga, France Cukjati in Marijan Kranjc, so se odzvali vabilu in so za frankfurtske slovenske župljane ponovili nove maše. Verniki so se zbrali v zelo velikem številu. Med pridigo je eden izmed novomašnikov med drugim poudaril misel, kako je vedno vplivala verna slovenska mati na duhovniški poklic.

Avstrija: Dunaj

Slovenska služba božja je redno vsako nedeljo v kapeli akademskega doma „Korotan“. Sv. mašo opravlja že vsa leta p. Ivan Tomažič. V sili mu priskoči na pomoč p. Jožef Podgornik, S. J., ki je sicer nastavljan za dušnega pastirja med Rusi.

Belgija: Slovenski dan

Drugo nedeljo v oktobru je društvo „Slomšek“ priredilo 12. slovenski dan v Belgiji. Ob 4 popoldne je bila služba božja, pri kateri je ubrano prepeval „Zvon“ iz Holandije. V dvorani je nastopila šolska mladina z zborna deklamacijo: „Mladina materi Sloveniji“ z narodnimi pesmimi in z narodnim plesom.

Francija: slovenski misijonarji

Ob koncu preteklega leta sta Slovence v Parizu obiskala naša misijonarja p. **Janez Slabe**, doslej kaplan v ljubljanski nadškofiji, in **Ivan Selak**, laični misijonar. Oba sta potem odšla na Madagaskar. P. **Hugo Delčnjak** pa se je ob povratku v misijone v Togo ustavil 1. oktobra v Parizu.

Čile: 80-letnica s. V. Kaplje

Sestra Vincencija Kaplja, bivša predstojnica vseh slovenskih usmiljenk, je obhajala svojo 80-letnico.

svetovne

novice

V treh mesecih je obiskalo svetopisemsko razstavo v belgijskem muzeju Plantin-Moretus v Antwerpnu nad 15.000 ljudi. S to razstavo so proslavili 400-letnico znamenite poliglotske biblije, dela Krištofa Platina, enega najpomembnejših tiskarjev 16. stoletja. Osrednje delo na razstavi je biblija, natisnjena v letih 1569 do 1573. Natisnjena je v petih jezikih: latinskem, grškem, hebrejskem, armenskem in v kaldejskem. Knjiga je tudi ilustrirana s številnimi bakrorezi.

„Macedonian Review“ v Skopju je izdalo prvo ploščo s sodobno makedonsko versko glasbo. Na plošči so zborovske skladbe Todorja Skolovskega, Trajka Prokopieva, Vlastimira Nikolovskega, Tomislava Zografskega in A. Badeva.

Prva obletnica razglasitve Maksij

milijana Kolbeja za blaženega je objavila v Oswienzimu, kjer je umrl, veliko množico vernikov. Tja je prišel tudi kardinal Bartol, prefekt papeške kongregacije za zadeve svetnikov, kardinal Krol, nadškof poljskega rodu v Philadelphii v ZDA, in ameriški kardinal Wright, prefekt papeške kongregacije za duhovščino.

Na pobudo kardinala Krola je bil v Philadelphii (ZDA) sestanek 14 severnoameriških strokovnjakov za cerkveno pravo s kardinalom Feijcijem, ki vodi komisijo za revizijo sedanjega cerkvenega prava.

Katoliška radijska postaja „Radio Veritas“ na Filipinih je prenehala z oddajami. Kot poroča agencija Relazioni Religiose, je to storila zaradi velikih denarnih težav, ki jim ni bila več kos.

Avstrijska biblično družba in Katoliška svetopisemska ustanova sta se zedinili, da bosta poskrbeli za potrebni denar pri izdaji sv. pisma nove zaveze v jeziku „chichewa“, ki ga govori okoli tri milijone ljudi v afriških državah Malawi in Zambija. To bo prva pisana knjiga v tem jeziku. Pri prevajanju sv. pismo bodo sodelovali katoliški in protestantski strokovnjaki.

Graški škof Weber se je zaradi pomanjkanja duhovnikov odločil, da bo v dve župniji pri Knittelfeldu, ki sta brez rednega dušnega pastirja, poslal redovnice, ki naj vernike dušnopastirsko oskrbujejo, kolikor pač redovnice morejo.

„Modra armada“, po raznih de-
želah razširjena zveza za širjenje
fatimske Marijine poslanice, je pred
kratkim kupila v Španiji samostan,
v katerem je pred leti bivala Lucija,
edina še živa od treh fatimskih pa-
stirčkov.

Dvanajst duhovnikov nadškofij-
Boston (ZDA) je prejelo od svojega
nadškofa imenovanje za „škofove vi-
karje“ 3 pomožnih škofov, ki imajo
na skrbi pastoralno delo v nadško-
fiji. Ta nadškofova pobuda ima nam-
en izboljšati pastoralno delo. Ško-
fovi vikarji naj bi bili posredniki
med škofijskimi uradi in duhovščino
oziroma verniki.

Spričo velikega pomanjkanja sta-
novanj so angleški katoliški škofje
pozvali prebivalstvo, naj se zavzame
za rešitev tega vprašanja. Hkrati pa
so ustanovili odbor, ki bo pregledal,
v čem in kako bi lahko katoliške žup-
nije same pomagale reševati stan-
ovanjska vprašanja.

Ko so menihi na gori Atos zve-
deli, da bo grška vlada dovolila ru-
skim novincem priti v ruske samo-
stane na Atosu, so se postavili po
robu tem sklepom, češ da imajo sto-
letno samoupravo. Dokler se atenska
vlada ne pomiri z vodstvom samo-
stanov, pravijo, ne bodo dovolili pri-
hoda nobenemu Rusu.

Poglavar ciprske države nadškof
Makarios je hkrati tudi predsednik
svetega sinoda avtokefalne pravoslavn-
ne Cerkve na otoku Cipru. Iz po-
ličnih razlogov je že dalj časa v ne-
soglasju z drugimi tremi pravoslav-

nimi škofi, ki zahtevajo od njega, naj
se odpove cerkveni službi. Ko je se-
daj eden od škofov sklical sv. sinod
v mestu Limassol z namenom, da bi
Makariosa odstavili, je ta izjavil, da
bo sinod zasedal nezakonito, ker ga
sme sklicati le on.

Čeprav ogromna večina japonske-
ga ljudstva ni krščanska, je več ka-
nalov japonske televizije pretekle dni
oddajalo reportaži o življenju sv.
Franciška Ksaverija. Reportažo so
uvrstili v oddajo, ki predstavlja gle-
dalcem osebnosti, povezane na ta ali
oni način z življenjem in zgodovino
Japonske.

V mestu Fiuggi pri Rimu so se
zbrali italijanski katoliški časnikarji
na 5. občnem zboru svoje zveze
UCSI. Osrednji predmet pogovorov
in razprav je bila misel „Katoliški
časnikar v današnji Cerkvi in v da-
našnji družbi“.

Dunajskemu kardinalu dr. Fran-
zu Koenigu so podelili na teološki
fakulteti salzburške univerze častni
doktorat. Ob tej priložnosti je kardi-
nal govoril o odnosu med teologijo
in znanostjo. Med drugim je dejal:
„Znanost ne more rešiti vse življenj-
skih vprašanj. Znanost sama ni ne-
zmotljiva. Nova spoznanja večkrat
ovržejo stara.“

Ameriški magazin „Newsweek“
objavlja poročilo dopisnika iz ugand-
skega glavnega mesta, da je bilo
tam v zadnjem času umorjenih več
uglednih katoličanov. Dalje poroča,
da je ugandski predsednik general
Amin konfiniral v škofijskih dvorcih

več ugandskih škofov, med njimi tudi nadškofa Nsubuga.

V prvi polovici oktobra je bil na Madžarskem msgr. Giovanni Cheli, član vatikanskega sveta za odnose z državami po svetu. V okviru „lovskega izleta“ se je pogovarjal z najvišjimi državnimi izvedenci za cerkvene zadeve. Razpravljal je tudi o želji madžarske vlade, naj bi papež imenoval novega kardinala, ki bi imel stalno bivališče na Madžarskem.

Spor med režimom gen. Stroessnerja in paragvajskimi škofi se vedno veča. To je razvidno tudi iz najnovejšega dejanja škofovske konference. Škofje so prosili katoliško dobrodelno organizacijo v ZDA, naj preneha pošiljati sleherno pomoč Cerkvi v Paragvaju. Kakor se zdi ta prošnja čudna, ima svoj pomen v tem, da ta pomoč v sedanjem trenutku koristi režimu in pomeni sodelovanje z njim. Ameriška Karitas je zato sklenila ustaviti sleherno pomoč Paragvaju, kar se bo zgodilo z letošnjim 30. junijem. Vlada je pred časom vzela škofom možnost deliti to pomoč.

Pred kratkim izvoljeni vrhovni rabin izraelske države, šlomo Goren, je napovedal, da bo sklical svetovno posvetovanje vseh vrhovnih rabinov. Na posvetovanju naj bi se pogovorili o vseh važnejših vprašanjih judovske vere. Predsedoval naj bi vrhovni rabin iz ZDA.

Z novim šolskim letom je 214 katoliškim osnovnih šol afriške države

Dahomej ostalo zaprtih. Šolsko vodstvo ne zmore več nositi vseh gospodarskih bremen. Že od leta 1965 dalje je imelo stalne težave z učitelji, ki so zahtevali vedno višje plače. Do lani je še nekako šlo, zadnje leto se je končalo z zadolžitvijo.

V Lisieuxu (Francija) se je začelo praznovanje stoletnice rojstva sv. Male Terezike, rojene v Alençonu 3. januarja 1873. Terezika je umrla v karmeličanskem samostanu v Lisieuxu 30. septembra 1897.

Nadškof Giuseppe Zaffonato, ki je odstopil, je že zapustil furlansko glavno mesto in se naselil na Monte Berico pri Vicenzi. Do imenovanja njegovega naslednika upravlja videmska nadškofijo pomožni škof Furlan Pizzoni.

Mohamedanska visoka šola Al-Azhar v Kairu je izšolala za letošnji mohamedanski postni čas (ramazan) 67 pridigarjev, ki bodo nastopili med muslimansko diasporo v 32 deželah. Letos so skušali predvsem oskrbeti s pridigarji mohamedanske skupnosti na Angleškem, v Franciji, Belgiji in v Jugoslaviji.

AFRIKANKA V RIMSKI KURIJI

Gospodična E. Namaganda je prva Afrikanka, ki so jo poklicali v rimsko kurijo za članico "Laičnega sveta". V Afriki je na raznih kongresih zastopala katoliške laike. Rodila se je v Ugandi, dosegla je diplomlo za socialne vede. Z njo je sedaj pet Afrikancev članov laičnega sveta.

Novice iz Slovenije

Stanje klera v ljubljanski nadškofiji

Stanje klera. Nadškofija ima doma 320 lastnih duhovnikov, drugih 15 jih je začasno izven škofije (misijoni, pastoracija zdomcev, trije v Vipavi v semenišču itd.). Izven domovine živi še 173 škofijskih duhovnikov. Redovnih duhovnikov je v škofiji okoli 150. Posvečenih je bilo v letu 1972 devet škofijskih in 7 redovnih duhovnikov. Smrt je še duhovnikom precej prizanašala. Umrlo je 8 škofijskih duhovnikov, od teh dva v zamejstvu in en redovni duhovnik. Samo dva doma umrli duhovnika sta bila še v aktivni pastoraciji. Za pastoracijo zdomcev je lani (1972) vsaka slovenska škofija poslala po enega duhovnika.

Bogoslovcev je zdaj 98. Leto za letom število spet pada. Pred nekaj leti so dosegli najvišje število; bogoslovcev je bilo tedaj nad 130.

Malosemeniščnikov je v Vipavi in pri Sv. Petru v Ljubljani skupno 51 kakor lani. Če Bog da, bo letos 17 abiturientov.

Birme

Zaradi novega razporeda, po katerem bo birma na vsaka štiri leta, je bilo v letu 1972 v škofiji 70 birn. Ker pa je starostna doba birmancev pomaknjena navzgor, je bilo birmancev v vsej škofiji samo 6168. Birmarjih je bilo v Ljubljani: stolnica 759, šiška 366, škofijska kapela 419, skupaj 1544.

V dekaniji Domžale - Moravče: Blagovica 42, Brdo 73, Češnjice 16, Dob 121, Domžale 201, Ihan 59, Krašnja 44, Mengeš 12, Moravče 150, Peče 23, Radomlje 32, Rova 13, Šenožbošt 13, Zlato polje 10, skupaj 809.

V dekaniji Cerknica: Babno polje 21, Begunje 51, Bloke 86, Cerknica 128, Grahovo 48, Planina 57, Rakek 51, Stari trg 105, Sv. Trojica-Sivče 3, Sv. Vod-žilce 54, Unec 59, skupaj 671.

V dekaniji Zagorje: Čemšenik 54, Dobovec 20, Izlake 86, Kisovec 63, Kolovrat 26, Radeče 153, Svibno 40, Sv. Planina 17, šentgotard 31, šentlambert 37, šentjurij-Podkum 59, Zagorje 117, skupaj 703.

V dekaniji Vrhnika: Borovnica 170, Dolenji Logatec 175, Gorenji Logatec 70, Horjul 97, Hotedršica 43, Podlipa 42, Preserje 99, Rakitna 24, Rovte 98, šentjošt 26, Vrh-Sv. Trije kralji 19, Vrhnika 124, Zaplana 26, skupaj 1013.

V dekaniji Kočevje: Fara 35, Hinje 87, Kočevje 341, Mozelj 17, Osilnica 47, Spodnji log 5, Stara cerkev 56, skupaj 588.

V dekaniji Grosuplje: Grosuplje 94, Kopanj 30, Lipoglav 21, Polica 52, Stična 149, šmarje 57, šentjurij-Podtabor 33, šentvid pri Stični 158, Veliki Gaber 77, Višnja gora 87, Žalna 82.

Povečenih je bilo v škofijski kapeli 17 kelihov in 20 paten.

Umrli so:

Dne 15. decembra 1972 je v Salzburgu v Avstriji umrl **Franc Zabret**, biseromašnik in bivši blejski župnik, v starosti 87 let. Rajni se je rodil 15. 9. 1885 v znani Zabretovi družini v Britofu pri Predosljah (njegov brat je bil rajni šentviški dekan Valentin Zabret). Gimnazijske študije je opravil v Kranju, bogoslovje v Ljubljani, kjer je bil posvečen 14. julija 1901. Kapijan je bil najprej na Bledu, nato na Vrhniki. Skozi trinajst let je nato opravljal službo stolnega vikarja in kaplana. Vmes je pridno deloval pri katoliških organizacijah in se udeleževal zlasti pri tisku. Bil je tudi urednik Domoljuba. Leta 1930 je postal župnik v Kovorju pri Tržiču. Leta 1934 je dobil župnijo Bled in je ostal župnik na Bledu, dokler ga niso leta 1941 Nemci izgnali na Hrvaško, odkoder se je kasneje vrnil v Ljubljano. Njegova velika zasluga je, da je blejsko cerkev poslikal slikar Slavko Pengov. Bil je tudi sicer zelo izobražen in nadarjen duhovnik. Po izidu enciklike Casti connubii je napisal za takratne razmere napreden komentar v knjigi o krščanskem zakonu. Zadnja leta je preživel v Salzburgu v domu za ostarele, ki ga vo-

dijo usmiljenke. Pokopali so ga dne 19. decembra v Salzburgu. Pogreb je vodil rojak prof. dr. Ivan Rupnik, ki je rektor cerkve v tamošnjem domu. Pogreba se je udeležil tudi salzburški generalni vikar in trije slovenski duhovniki. V imenu Bleda se je od njega poslovil blejski župnik Ignacij Škoda v obeh jezikih, v slovenskem in nemškem.

Dne 31. decembra 1972 je v Naklem umrl biseromašnik **Ivan Filipič** (DMZ), duhovni svetnik in bivši naklanski župnik, star 85 let. Z rajnim je odšel od nas goreč in pobožen duhovnik. Rodil se je v Hotavljah, župnija Trata-Gorenja vas, dne 29. avgusta 1887. Gimnazijo in bogoslovje je študiral v Ljubljani. Posvečen je bil 5. julija 1911. Tri leta je bil kaplan v šmartnem pri Litiji, nato štiri leta prefekt v zavodu sv. Stanislava. Leta 1919 ga je škof Jeglič imenoval za spirituala ljubljanskega bogoslovnega semenišča. Zaradi velike vestnosti in skromnosti je po dveh letih prosil za razrešitev te službe in je šel za župnika na Vranjo peč. Po šestih letih je dobil župnijo Krško, ki jo je vzorno vodil 11 let. Tam je bil katehet na meščanski šoli. Leta 1938 je dobil župnijo Naklo. Nemci so tudi njega selili na Hrvaško. Vrnil se je v Ljubljano, kjer je pridno deloval v vodstvu Marijinih družb. Po vojni se je vrnil v Naklo. Ko je dopolnil 80 let, je stopil v pokoj in še vedno pridno pomagal pri fari. Rajni Filipič je pred vojno veliko pisal v Bogoljuba in Glasnik, predvsem pa je bil znan po pridigah, ki jih je objavljaval v listu Praedicate. Pokopal

ga je v Naklem 2. januarja nadškof dr. Jožef Pogačnik ob udeležbi številnih duhovnikov in vernikov.

V Novem mestu pa je 3. januarja 1973 po zelo kratki bolezni umrl prošt kolegialnega kapitlja, župnik kapiteljske župnije in dekan novomeške dekanije **Alojzij Štrukelj** (DMZ) v 77. letu starosti. Rajni prošt je bil vzorna duhovniška osebnost. Rodil se je 18. oktobra 1896 v Štrukjevi vasi v župniji št. Vid nad Cerknico. Trdna kmečka družina je dala poleg njega še druge inteligente. Gimnazijske študije je z odliko opravil v zavoju sv. Stanislava v št. Vidu. Za duhovnika je bil posvečen 10. julija 1921 v Ljubljani. Naslednje leto je prišel za kaplana v veliko župnijo Leskovec, kjer je bil za kaplana 17 let, nato pa župnik. Tam je razvil z mladostnimi sili svojo dejavnost na vseh področjih, da bi služil ljudem. Ob nemški okupaciji je moral bežati in je bil nekaj časa bolniški kurat v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji. Leta 1942 je dobil novomeški kanonikat. Ko je po vojni rajni prošt Karel Čerin opešal, je Štrukelj vodil novomeško župnijo, dolga ni bil leta 1956 imenovan od sv. očeta za prošta. Skozi 16 let je bil tudi dekan novomeške dekanije. Posebna značilnost rajnega prošta je bila njegova nesebična in požrtvovalna skrb za duhovniške poklice. Že v Leskovcu so se pokazali prvi uspehi njegovega dela, še bolj pa v Novem mestu. Tu je mnogim mladim fantom nesebično pomagal materialno in moralno, tudi inštruiral jih je, da

so mogli doseči svoj duhovniški poklic. Rajni nadškof Vovk je s hvaležnostjo priznaval: „V Novem mestu imamo etalno malo semenišče.“ Zanjeta leta je rajni prošt zelo bolehal, a vendar je hotel še delati, dokler je količkaj mogel. Bil je izvrsten uradnik in je imel vzorno urejeno pisarno. Predvsem pa je bil duhovnik z vsem srcem, ki je svoj poklic ljubil in vedno skrbel, da bi bil vsem vzor. Na predvečer praznika Gospodovega razglasenja so ga ob velikanski množici vernikov in duhovnikov na novomeškem pokopališču pokopali, nato pa so verniki napolnili kapiteljsko cerkev, kjer je ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik opravil zadušnico in se od njega poslovil v mašni homiliji. — Naj vsi ti trije rajni duhovniki počivajo v Gospodovem miru!

Birmovanje

Birmovanje v letu 1973 bo v ljubljanski nadškofiji v dekanijah: Ljubljana okolica, Kamnik, Ribnica in Trebnje. Razen obeh škofov bo birmoval tudi prelat dr. Vilko Fajdiga, da se birme ne zavlečejo. V poletni vročini ne bo birmovanja.

Slovenski škofje o Družini

Z novim letom je postala Družina tednik. Slovenski škofje jo toplo priporočajo. Tedensko izhajanje verskega lista je razveseljiv napredek. Kot tednik bo Družina veliko pripomogla k razumevanju nedeljskega bogoslužja in laže spremljala sodobno življenje.

**KJE
JE
KAJ**

DUHOVNO ŽIVLJENJE

UVODNIK	Kakor jelen... pojedimo k izviru sreče	129
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Strogost pokore v starokrščanski Cerкви .. Stoletnica rojstva sv. Terezije Deteta Jezusa	134 146
RAZNO	Kako je s postopkom za Slomškovo beati- fikacijo Kitajska, kot sem jo jaz videl Počastili bodo Tomaža Akvinca Jagodic: Spomini na begunska leta Spomini na mater	159 140 145 151 153
V DRUŽINI	Post v družini Prilagoditi se je treba Družinska pošta	160 161 163
ZA MLADINO	Mladi o duhovnih vajah Mladenič, ki čaka Dolžnosti in pravice 17-letnega fanta Greš, Jezus, z menoj? Mladinska pošta	165 165 171 173 174
ROMAN	Hudičev advokat	177
NOVICE	Med nami v Argentini Slovenci po svetu Svetovne novice Novice iz Slovenije	182 185 186 189

**Leto XL.
Številka 3**

**Marec 1973
Marzo № 3**

„Duhovno življenje“

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.
Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 843.966.
Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

Poverjeniki:

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.
Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Fiazzutta 18, Gorzija, Italia.

AVSTRILIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Naročnina:

V Argentini in obmejnih državah: začasno 70.— pesov;
v ZDA in Kanadi: 7 dolarjev; drugod protivrednost dolarja.

Denarna nakazila na naslov:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

NASLOVNA STRAN „Duhovnega življenja“ in „Božjih stezic“ ter stalna zaglavja: Stane Snoj.

Oj, ljubi in pošteni slovenski materinski jezik, s katerim sem prvič klical svojo ljubeznivo mamo in dobrega ateja, v katerem so me moja mati učili spoznavati Boga, v katerem sem prvič častil svojega Stvarnika! Tebe hočem kakor najdražji spomin svojih staršev hvaležne spoštovati in ohraniti, za tvojo čast in lepoto skrbeti po pameti, kolikor premorem, v slovenskem jeziku do svoje poslednje ure najrajši hvaliti Boga, v slovenskem jeziku najrajši učiti svoje ljube brate in sestre Slovence.“

Besede škofa Antona Martina Slomška,
božjega služabnika in svetniškega kandidata

DUHOVNO
ŽIVLJENJE

1933
1973